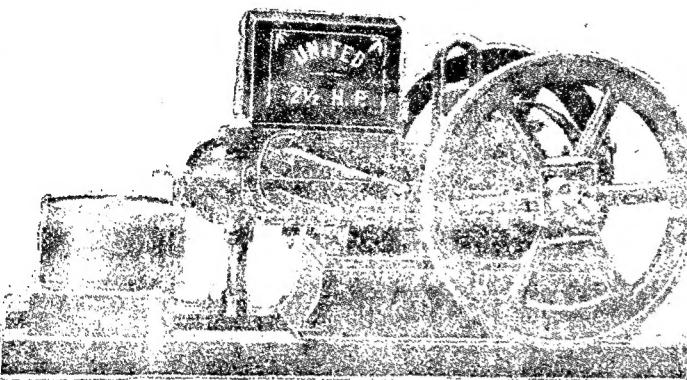

308756

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నం. జూన్ నెల 9 వ తేది శుక్రవారము } NO 59
 సంపుటము. 3. } సభ నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస శుద్ధ సవతి ౯. } సంచిక ౫౯

యునైటెడ్ మెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదిగత కష్టమును మనము కలియ
 వినియోగించుకొంటిమి సాధారణ
 ముగా నీరుతోడుకొనుటకు ఉపయోగింప
 బడుచున్న యేకములు మోటారు వగైరా
 అన్నిటికింటియు ముఖ్యముగా ఉపయోగ
 పడుచున్న అతివ్యవధరలకు దొరకు
 నవియు అయిన యీవిన్న యింజనులు,
 పంపులు క్యూపరులు వాల్వులు, తదితర విన్న
 మిషనులను స్వకంత్రముగా స్థాపించి
 లాభములను పొంద గోరువారికి వాస్తవ
 పాలిటి భాగ్యదేవతలవలె సహకరించి.

ఇవివిన్న పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, కర్రయంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోదా
 వాటకు మెషీనులను, అచ్చయంత్రములను నడుపుటకు అతియోపయోగకరములైనవి.
 ఇవి కొనవలయునుమీద అతిక్రమీకరముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనయినను సదుపయోగమును
 కలయువానిలు ఈకింది చిరునామాల సోల్ ఏజెంట్లుకు వ్రాసి యావత్తు సంగతులను తెలిసికొనగలరు.
 డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.
 వ్రాసించి: బెజవాడ.

శారదాంబ

స్త్రీధర్మబోధినియను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘము రాచారసంస్కరణమునకు మూర్తి
 మించు జూపబడినది. అగదరును జదివి తీర
 వలయును.

8 అకాలు వెలగలది 4 అకాలకు పంపబడును
 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—
 ఆంధ్రప్రత్తికాకార్యాలయము,
 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD.)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
 ANNAS
 EIGHT ONLY.
 of
 All dealers in
 Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

ఆంధ్రసర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
 గారితో వ్రాయబడినది

తల 0.4-0] ప్రాప్తేజి (తత్వేజు)

ఆంధ్రప్రత్తికాకార్యాలయము
 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

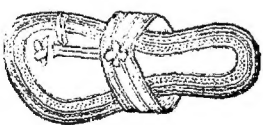
కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, కంఫికి, కాలెంకలొగము
 ముల వారములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికీ కస్తూరి
 యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి
 బంగారమున కన్న (వియమగుటచేతను, నగరన సహాయము
 లందుకొరకుట దుస్తరము. మా డిపోజంతులి కస్తూరియందలిక
 కస్తూరియును శేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతాభవంతి
 కొనిన వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొననివా కొనవల
 వలసిందినిజము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటలన కలిసి
 కస్తూరిని కొని మోపవలదు తులం 1-కి రూ 80-0-0.

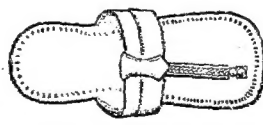
ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరొజనము తులం 1-కి రూ 7-0-0
 రసభస్మము తులము 1-కి రూ 0-10-0
 తుంకున పువ్వు 2-0-0
 అమ్మతొంజనం డిస్కో, 109, ప్రేరికోడ్, శాంతి
 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు

చెప్పలు టోకుధరకే ఇవ్వబడును

సం	కె	కె	కె	కె	ధర	జతి
5004	కె	కె	కె	కె	1-15-0	"
5005	"	కె	కె	కె	2-4-0	"
5018	పాల్ ఫూట్	కె	కె	కె	2-12-0	"
5014	"	కె	కె	కె	2-14-0	"
5020	బెంగళూరు	కె	కె	కె	1-12-0	"
5021	"	కె	కె	కె	1-15-0	"
5085	మద్రాసు	కె	కె	కె	1-15-0	"
5086	"	కె	కె	కె	2-4-0	"
5055	మద్రాసు	కె	కె	కె	1-15-0	"
5056	"	కె	కె	కె	2-4-0	"

(వెలిఅద్దకు వెంటనే సామ్య పంపకొరెము.

ఒకడెజను జరిగి కొనువారికి మాటికి పదిచొప్పున కమిషనువగును.

కొం లెదర్ కంపెని, పల్లావరం, మద్రాసు.

చిల్లర చేరములు మా చిల్లర యేజంట్లు మెసర్స్ మెసర్స్, స్క్రిట్ అంతుకొ, హంటుకోడ్, మదరాసుకు వ్రాసుకొనవలెను

నియోగి మహాజన సభ

చిత్తు తీర్మానములు.

16-17-18-వ తేదీలందు పాడుగ్రామమున జరుగు 18-వ నియోగి మహాజనసభయందు ప్రజలపేర్లు చిత్తుతీర్మానములను క్రింది ముద్రించుచున్నాము :-

1 ప్రస్తుతము దైవోపాఖండమున జరుగుచున్న మహాసం గ్రామము కాంతివారిని నిఖిలజనులు ముఖములకును జగ దీశ్వరాని ప్రార్థించుచున్నాము.

2 గుంటూరు పురమున స్థాపితమైన రిజిస్ట్రీ చేయబడియున్న నియోగి విద్యానిధి మూలధనమును సమకూర్చుటకును నిది యొక్క చుట్టోద్దేశములను వ్యవస్థాపించుటకు విస్తృతముగా బోధించుటకును, ఒక సంవత్సరమున విస్తరించి సం॥ 6 మాసముల దేశాటనముచేయుటకు నెలకు రూ॥ 20 లు వేత నము, ప్రయాణపు ఖర్చులకుగాను రూ॥ 10 లు మొత్తము రూ॥ 30 లు నిధి మూలధనమునండి క్యయవెట్టుటకు తీర్మానించబడును.

3 నియోగి మహాజనసభను దివ్యవిద్యార్థి మహాముగ జను ప్రజలముగ నిర్వహించుటకుగాను ఒక కాశ్యపసంఘమును స్థాపించి అందుకు ఎనిమిదిమంది సభ్యులు ఒక కార్యదర్శియు ఎనిమిది రూప్యములకు మించకుండా ఒక భృత్యుడును ప్రధాన కార్యస్థానము నియోగి విద్యానిధి తోపాటు గుంటూరు పురంబునందే స్థాపించుటకును, సంవత్సరమున కొక సారి కి మందిలో 4 గురు సమాజీకమైనవ్యవస్థ, సభను జూపి ముఖ్యాంశముల నిర్ణయించి కార్యక్రమమును జరుగ గలందులకును, సభయందు నిర్ణయించిన నిర్ణయములను సభకు రాని సభ్యులకు ప్రాతిపదికగాగా తెలియపరుచుటకును సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4 నియోగి సంఘమునందు నితరవర్గుల వారుకల రాజకీయ విద్యాభ్యాస సహాయమునకుగాను ప్రతినియోగి కుటుంబమునకును పురుషులకు అర్హతవంతున స్త్రీకి మూడువైసల వంతున వ్యవసంఘములందు రేకగిరముగా కాశ్యపమున కుటుంబమునకు తప్పక నీయుగంబులకున్న అన్నియును సారము ప్రదానమునకును చేయుటకు ప్రతిగ్రామ కరణముగారిని కోరుటకు తీర్మానము జరుగును.

5 ప్రధాన భూమిగల నీ నియోగి విద్యానిధికి మూలధనమున చందాల పూర్వకముగా కలహుచ్చుటకు వేసవికాల విశ్రాంతి దినములలో విద్యానిధిసభ్యు లిద్దరు నియోగి మహాజన సభా కాశ్యపసంఘసభ్యు లిద్దరు మహాజన సభా గౌరవ కార్యదర్శిగారితో కలసి సంచారము చేయగలందులకు సభ వారు కోరుచున్నారు.

6 నూజివీడు, నుడివాడ, బెజవాడ బండరు, కైకలూరు అను అందుతొలకాలలోనుండు నియోగిలకు మతవిద్యా ప్రచారార్థము, వేద, త్రోత, స్మార్త సాహిత్య విద్యలను ఉపదేశించుటకు ఒక పాఠశాలకు ఏర్పాటుచేసి ఆ పాఠశాలకు 20, 15, 12, 10 రూప్యములకుండు 4 గురు ఉపాధ్యాయులను నిర్ణయించుచు ఇంచుపల్లిలో జరిగి చిదానంద సరస్వతీ స్వామిలవారి వార్షిక కారాధన సమయమున, అత్య గౌరవముగల వ్యవస్థాపనలకు చేయబడిన చందా ధనమును ఈ పాఠశాలకు తీసికొనుటకు నిర్ణయించుచున్నారు.

7 ప్రస్తుతము నుండి ఈ మహాసభను కృత్తికానికి వెచ్చుటకుగాను పాటుపడిన కోటిశ్వర శర్మకాశ్రీగారిని సర్వమును జనసభకు గౌరవకార్యదర్శిగా నిర్ణయించుకొనుచు నభా కార్యనిర్వహణమును పరిచేయు చున్నంత కాలము రూ॥ 3 లకు మించకుండా ఒకభృత్యుని కాశ్రీగారితో కూడా ఉండగలందులకు తీర్మానించుచున్నారు.

8 పూర్వదా రాజకార్యసంఘాతై మత విద్యా ప్రచారమున వేసవి యిందు నియోగిల కందరికి జన్మ ప్రస్థావనమును పరిపూర్ణముగా బహు శ్రమతో నిర్వహించుచుండు మహావిద్యాప్రచారమును గావించిన పరమహంస చిదానంద సరస్వతీ స్వామిలవారియెడల కృతజ్ఞతా మానవార్థము తవ తీర్మానమును సాదరముగా 6 తొలకాలలో ఎచ్చటవెనను యున్నచుగ్రామమున మతమును సంస్థాపించి వారి శిష్యుల ప్రతిభను జరిపించి, దానియందే సంస్కృతగ్రంథ భాండగాములను సంస్థాపించుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

భారత జాతీయ నిధి.

హైందవ సంస్థానాధీశ్వరులయు పృజలయు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యభక్తి తోకవిదితమై యుండుటచేతను భారతసాయకులు దూండ్లప్రీతో అంగ్ల సంబంధమును నిలుపుకొని నిష్పక్షపాటు చేతను యద్ధానంతరము హైందవభూమికి ప్రసాదించుచున్నవను వరము రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమై యుండగలననియు అదియే స్వపరిపాలనా సంస్థాపనమునకు ప్రభుత్వసోపానమై యుండుననియు హాస్తింజి ప్రభువు నూచించి యున్నాడు. హైందవ స్వాతంత్ర్యమును నెలకొల్పవలయునను దీక్షయందుండు హాస్తింజి ప్రభువునంటివార కేవలము అంగ్లభూమియందు గలను. అంగ్ల సామ్రాజ్య మియందమును లోక స్వాతంత్ర్యార్థమై స్థాపించుండుటయు తోకవిదితము. బ్రిటిషు పరిపాలకులకును శ్రీజయకుల ధర్మసంక్షేపాభిలాషయే భారతీయులకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు స్వాతంత్ర్యస్థాపనము శిశువుముగ కలుగగలదను విశ్వాసమును బుట్టించుచున్నది.

“పౌరజ్య సామ్రాజ్య పత్తిర్నిరీచే గ్రామ సాంగ్లేయ రాజ్యంపు భూపాలు సాయంబునందేసి మాహిందూరాష్ట్రంబు స్వాతంత్ర్యతొక జేంది యాచంద్రితారార్క సంస్థానసంస్థాపనంబుది ధర్మంబుచే పాలింపబడు కర్ణిల్లుగా కంచు దీపించి నిత్యంబుగావించి పాలిందిరక్షించి కావ్య పూర్ణత్యయంబాపి కాపాడవేయంబు.” అంచు ‘గుంటల’ 144 పుట యందలి అంబా స్తవమున పౌరధింపబడిన రీతి స్వపరిపాలన మహానంది హిందూరాజ్య రమామతిల్లికి శిశుకాలంబున సంఘటిల్లవను నరేశము ప్రతి భారతీయుని హృదయమును మంతాపాంబుధి నోలలాడించుచున్నది.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య పరిపాలనా విధానము అంగ్లరాజ్య నీతిజ్ఞుల కిరకమునగిరిమై యున్నదనుటయు నిత్యము వారల హృదయముల నాకర్షించి నాడు మనకు జనుచునది కల్ల. విక్టోరియా రాణి, మహాత్రక్షుణులము భారతీయులపాలిటి పెన్నిధానమై హైందవపుల స్వాతంత్ర్యతా విధానమును నిర్దేశించుచున్నది. హైందవ నాయకులు అంగ్లభూమికిపోయి అచటియంగ్ల నాయకుల మనముల నాకర్షించు సత్తమకార్యమును నిర్వహించి నిద్రోతకము. ఇట్టి మహాకార్యము ధనసహాయముండి నంగాని నెరవేరదు. తోకపాపనచరితులును రాజభక్తి క్షుణ్ణులును హైందవమహాశయులు దేశోద్ధరణకై స్వాగత్యులు కావలసియున్నాడు. హైందవజాతీయనిధి నెలకొల్పి భారత నాయకులుల నాంగ్లభూమికి వంపి మన కష్టసుఖములను మన యాశీషములను అంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులకు బోధపరచి వారల మనముల నలరించి మన మనోధర్మముల సఫలము గావించవలయును. ఆమృత్యును అడుగనిది వెట్టుకదా! జాతీయనిధి నిర్వాహకత్వమునకు దేశీయమహాజనసభ కార్యనిర్వాహకులే తగినవారనుట నిస్సంశయము. అనినెంటుటకు గారింటివారి కార్యమును నిర్వీక్ష్యముగ నెరవేర్చి వారల మనము ప్రార్థింపవలయును. ప్రతిమండలసభయు నీ యుద్దయమునకు తోడ్పాటై తాము ప్రతిసంవత్సరము వెచ్చించు వేసవేల రూప్యములలో కొంత యొకను ఈనిధికి సాయముచేయుటయు ధర్మము. ఆవిధమున ధనము సేకూరదనుక కాలయాపనము చెల్లదు. మనదేశీయన రాజకీయాంగ్లేషమున కెంతవెచ్చించినా లాభములేదు. కావున హైందవనాయకుల నీ సదుద్దయమును పూనికతోడ నిర్వహించి హైందవ రాజ్యోద్ధరణ మొనర్చి కాశ్యపకిర్తిని బడసి సఫలమనోధు లగుదురగాక. భారతీయులెల్లరు తమకైకొంది జాతీయనిధిని పోషించురుగాక! - ఒక విశేషము.

9 ప్రతి నియోగియు తమతమ గృహములందు జరుగుచుండు సుభకార్యములందు శంకర విద్యారణ్య చిదానంద సరస్వతులకు దీక్షిదాయకంబుగా తొలుతముల జరిపించుచు, ఆయా దర్శివ్యమును వారల జనుత్యా రాధసలకు వెచ్చించుటకును, వివాహోపనయన సంవత్సరములందు అన్యధభూతముగా విద్యతోగౌరవభాగ్యమును గాక కేషించినదుర్వ్యయమును లగించి ఆ ద్రవ్యమును మతవిద్యా ప్రచారము కొరకుపయోగించుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

10 వ్యవసంఘమునందు సంభవించిన లోపముల పరిపూర్తి చేయుటయే నియోగివిద్యా నిధియొక్కయు మహాజన సభయొక్కయు చుట్టోద్దేశము గాన వ్యవసంఘములకు విస్తృతముగా బోధించుటకు గాను సంవత్సరముచేయు సమయము సంవత్సర కార్యదర్శిగారికి శ్రీతి నియోగియు అత్యగౌరవమున గలనింపుచు ప్రయాణ సౌకర్యములను చేయ గలందులకు తీర్మానించుచున్నారు.

చెన్న పురి

సరస మోహనసభ వారు

నెల్లూరు

రావుబహదూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి హాలులో ఆంధ్రనాటక పితామహుండన బరిగిన శ్రీమాన్ బళ్లారి కృష్ణమాచార్యుల వార్షికోత్సవ రచియించబడిన యీక్రింది నాటకముల ప్రదర్శించబోవుచున్నాము.

Table with 2 columns: Date (10-6-16 to 22-6-16) and Play Name (రాత్రి 9-30 ఘంటలకు సావిత్రి నాటకము, లక్ష్మీ శాటకము, సారంగధర నాటకము, పాదు కాకట్టాభిషేకము, చిత్రశీత నాటకము, సావిత్రి నాటకము)

సీజ్కోటికొట్టునై నాటకములకు మాత్రము రిజిస్ట్రును రూ. 10, 1-వ తరగతి రూ. 5, 2-వ తరగతి రూ. 4.

పి. ఏకాంబరయ్య బియ్యే, బియ్యల్. గౌరవ కార్యదర్శి.

ప్రథమ రెడ్డి మహాజన సభ

ఈ సభ రాబోవు జూన్ నెల 16, 17 తారీఖులందు నంబూరులో జరుపబడును. కులాభిమానులగు రెడ్డి మహాజను లందఱు తత్సభ కరుదెంచి జయప్రదముగ జరుపుటకు వేడుచున్నారము. నంబూరు గ్రామము గుంటూరునకు 8 మైళ్లు దూరమున నున్నది. నంబూరు, స్టేషనుకు 2 మైళ్ల కలదు. బండ్లు సిద్ధముగా నుంచబడును.

నంబూరు } కూనం బాపిరెడ్డి గుంటూరు జిల్లా } ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు

WANTED.

కావలెను ఒక వైశ్య వితంతువు

వరుడు సర్కారు ఉద్యోగమునం దుండు ఒక యశావతుడు. పునర్వివాహమును ఇచ్చగించు స్త్రీలు ఈక్రింది అడ్రసుకు వ్రాసిన తగిన ప్రోత్సాహమును పొందగలరు.

సరసపల్లి చన్నప్ప నెట్టి, బళ్లారి.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు.

అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. వ్యవస్థాపకుడు.

విన్నపము.

ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున మాత్రుతినిధి ము॥ రా॥ శ్రీ, కై పా శేషాద్రిశర్మగారు దత్తయండలములలో సంచారము చేయుచున్నార గౌన వారిని ఆదరించి పత్రికకు తగుప్రోత్సాహము చేయ, దత్తయండల వాసులు ప్రార్థితులు. మేనేజరు ఆంధ్రపత్రిక.

వృత్తాంతలేఖలు

భీమకరము దాని రి:— నేను ముగ్ధుడనుగాకావున
 నాన్న ఒక తూర్పుకాపురిల్లి వాని బిడ్డలకును వారి తోబుట్టు
 వుబిడ్డలకును మొత్తము రెండుగురు పిల్లలకు కనుయలు వచ్చెను.
 అదియే ఈపుయ్యాలికలతో ఎట్లో పోబాటున వాటియొకరి
 దేదెవనవద్దగోరా ఉండుటచే పిల్లలంతయు జిహ్వా లాగు
 కొనినొయి పడినోయిరి. తరువాత మా గ్రామములో పుడు
 అనుపత్రికి చికిత్సనిమిత్తము వారిని తీసికొనిపోయిరి. మా
 అసిస్టెంట్ అసిస్టెంటు తెలివిగలచికిత్స చేసెలగుచు పుట్టిని
 తైలరని తెలియపడుటకు సంతోషించుచున్నాను. ఒక జన
 పిల్లవాక్కియు చనిపోయినది. వాటి ముక్క నీవారణమునకు
 పారపాటున అక్కలకొనినో కనలొనో పలిసి మున్నెము
 డొసాంపలయివున్నది. పిల్లలతో ముగ్గురు మూడు ఉండవచ్చునని
 గావునల పడకుండుట. మిగిలినవారికి ఎనిమిది ఉండవచ్చునని
 తెలిసెడిది. కనుయపుయ్యాలికల సమ్మిదన రక్షణ, దాహమిచ్చిన
 మానసిదానిని పట్టుకొని పోలీసువారు విచారణ చేయు
 చున్నారుట.

ఇవి కాక, లంకల కొడేరి శివార్ల త్రిమావ్యము, కాశీ
పట్నం, చెడపట్నం, చెడగిల్లనాలె - చింగలనాలెల శ
త్రులుల మాన్యులు, వేడిమంగలం ఒంటిమామిడి సరిగ్గి-
యూ మొగలగు ధర్మానామములను గురించి, జనములకు శ్రద్ధ
తీసికొనిన గాని ధర్మము పరిగాజుకానేరదు.
క్రీస్తునకు వేదాలనుమలకునా, వానితో సంబంధించిన యుద్ధో
ద్ధులకును నునసామ్ము ఖచ్చురుమడగా నుచు వేదాలనుమల
కునా, మతవాస్తవీకిని పాగ్గురువారు ఒక దమ్మిడ్డమైనను
వేర్చించుటలేదు. ప్రజలలో చెతకుండునా, ధర్మము, దుకు
తనక్కిరిగ్గురుండుటలేక, వేదాలనుమలు సక్రముల విను
నమై యొకటాగ్రము శ్రద్ధతీసికొనటలేదు. నూతనవేదాలను
లకు పట్టులకంటె, జీర్ణమైన పూర్వవేదాలనుమలకు పున
ధానాదీయటయొక్కనా పట్టుమని భావ్రులు ఘోషించి
చున్నవి అనేకలక్షలు ద్రవ్యము, నునస్సులయొందు కొన్ని
కట్టులు = లకాదు దుర్బినియోగము చేయుచున్నారు. ఈ
సామ్యంతయు జనులలో నీతితత్వవాస్తవీ కుతకంించును. స్వదే
ముల చేగులలో యాధనముతిప్ప, పరియేయతిర వాపకు
లో యాధనముతిప్ప, పరియేయతిర వాపకు సామ్యము నున
రాగ్గురువా నుంచలేదు. ఈ మొత్తమంతయు గద్దినయోగ
కునటుల, వా వ్యామనాది సోదరరుంచును, పల్లెటూరి
కారికి నహాయలగుదురని నమచున్నాను.

హిందూదేశము; యుద్ధము.

చాంద్రావతి దేవత్యములు.

హిందూదేశమున అల్లకల్లోలములు మొదలుగా నున్నవి. ప్రత్యేకముగా, ఈ ఘట్టముగా ఆమెరికాఖండమునను వ్యాపించి దుర్భిక్షమును విడిచిపెట్టెను. ఇండియా కార్యదర్శిగారి క్రమం ఆభిగ్రాహమును ఆమెరికా ఖండమునందు ప్రచురించినది.

అంతర సిద్ధిముఖ.

యుద్ధారంభమునకు పూర్వము హిందూదేశము రాజద్రోహము చేసినట్లు దను ఆభిగ్రాహము లనేకమునికి గలిగినవి. కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేకములలో రాజద్రోహములుగాను తలపెట్టబడినవి. తలపెట్టినంత మాత్రమున వాగక అనేకముంది. బ్రిటిషుఉద్యోగులను ముఖ్యముగా రాజద్రోహిగాని హిందూలుకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. ఈ యత్రము కార్యములకాని జన్మనిజాతు మిక్కిలి సంతసించి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముపై ద్రోహముచేయుచు సంగ్రామమున దగుల్కొన నహిందూదేశము బ్రిటిషుఅధికారము త్రోసివేయునని దురభిప్రాయపడి యా యుద్ధము నుద్ఘాటించు ప్రయత్నించిరి.

ఒకానొకసమయమున దేశమున నిండుక యల్లకల్లోలము సంభవించుట నిజమే. కాని శత్రువుల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుచున్నామో మున్నదియో తెలుసుకొనుచు ప్రజలలో సాధారణముగా హిందూలకి దేశభావమును ఆసక్తి ప్రకటించుట సహజము. అందుచే దొరతనమువారితో ప్రతిఘటింప సాహసించినవారు మిక్కిలి తక్కువగా నుండుదురు.

రాజద్రోహబోధకులు.

బ్రిటిషు దేశపాలనమును సరిసమాప్తి నొందించుటకు హిందూలకి రాజద్రోహ బోధములు మొదట బయటపెట్టబడినవి. ఆయభిప్రాయము మొదట కాల్కత్తాలో నుండి నిజమైంది. హిందూవుల కుదయించినది. యుద్ధమునకు పూర్వము ఒకటి రెండు సంవత్సరములు వారి కుదయించుచున్నారని వారంభించిరి. యుద్ధమునకుంభించిన వెంటనే యీ దుర్భావములు కొద్దిగా హిందూదేశమున కల్లకల్లోలములు బుట్టించి దొరతనమువారిపై ప్రజలకు తిరుగుబాటులను చేయు ప్రయత్నించిరి. వారి ప్రయత్నములు హిందూలకి యుండిన 1915 సంవత్సరమునందు ఫిబ్రవరి నెలలోనే హిందూదేశమున పెద్దయల్లకల్లోలము జరిగియుండును. హిందూదేశము దొరతనమువారిపై కక్షకట్టు ప్రయత్నముగా లేదు. సరేగదా దేశమునందలి వాయులందఱును పూర్ణోత్సాహముతో బ్రిటిషు సహాయము చేయుచుండిరి. అయినచే దేని ప్రయత్నముల వినుక కుట్రవారులు మంజూరీ దేముని ప్రయత్నముల చేబడి బతుకుచుండి రాజద్రోహము చేయు బోధించిరి. వారి మాటల వివరములయే గాక యనేక మంది ప్రజలు వారిని తిరస్కరించుటయు శుభమిచ్చెను.

వారి ప్రయత్న విచ్ఛేదనము బ్రిటిషుదళాలవారి దృఢత్వమున జాలుచున్నది. బంగాలా దేశమున గూడ నన్నట్లు చుట్ట బంగాలా వారులు, హత్యలు మొదలగు ప్రయత్నముల అత్యంతగా గొన్ని రాజద్రోహ బోధకులకు జరిగినవి. ఇదిహిందూదేశమున విస్తారముగా వ్యాపించినదే చెప్పవలసివచ్చును. చెడిపోయెను యానకులవలన జరిగినది. బంగాలాలోని మాత్రము ఈ కార్యములు నిండుకయు జరిగియుండునట్లు. కొందఱు బంగాలీయులు మోసముచేసి బ్రిటిషులను యుద్ధమునకు పిలిచి వారి యాభిమత్యముల నాసనీరి.

యుద్ధారంభమునందు హిందూదేశమున గలిగిన యల్లకల్లోలములలో ముఖ్యమైనవి విడిచి. హిందూదేశ పరిస్థితి సరియైనదానిని నీయుల్లల పరియోగించియు సిద్ధిచేసిన రాజా అభి. ఆ కల్లలలందు హిందూదేశముయొక్క సీతీయంతము మిక్కిలి సంక్లిష్టముగా నున్నది. యుద్ధారంభమున ఇటువంటి సమయము గడచినను ఇప్పటికిని రాజద్రోహిగారు "హిందూదేశముయొక్క అంతరసిద్ధిగతు లిట్టివికంటె ఎన్నడును ఎప్పుడు సంపూర్ణముగా నుండవలెను" అని తలచిరి.

దీర్ఘమైన రాజభక్తి; దృఢమైన సహాయము.

సామ్రాజ్యమునకు హిందూదేశముగా నుండలేదు సరేగదా యుద్ధమునకు దీర్ఘమైన రాజభక్తికావున సామ్రాజ్యమునకు దృఢమైన సహాయమొచ్చును. జన్మమున కలెట్టమున కల్లుకొన ప్రయత్నించుచు ఉదయించు ధనసహాయము చేయుటయే గాక హిందూదేశమునే కనుమరిచి నైవిషం గూడ నంపినది. అంతియ కాక ఈజిప్టు నేరపాతములను ఆఫ్రికా, మెసోటామియా, పెర్షియా, చీనా,

మొదలగు రంగముల కన్నిటికిగూడ హిందూదేశమునైవిషంబుల నంపియున్నది. సానుభూతిగాను దొరతనమువారి యిష్టము సారము అచ్చిన సైన్యముగాక హిందూదేశమునండి 21 గుఱ్ఱపుదళములు 86 పటాలములు యుద్ధములో తేరినవి. శతలము నైవిషంబులతోమేగాక వారికి కలయు సాయగ్ని ఉపకరణములతోగూడ పంపబడినది. నైవిషంబులతోగూడ, వస్తువులతోగూడ సమయంబువించి ఆనవ్వును వెంటనే కొత్తనైవిషంబులతోదను సాయగ్నితోదను పూర్తిచేయుచున్నారు. ఈయుద్ధములో బ్రిటిషువారు వ్యాపారములకులై యున్నారని హిందూదేశములో నాయకుని మొదట పండితులవలన, భిక్షువులవలన మొదట అభిప్రాయపరచు నమ్మియున్నారు. మిక్కిలియందలి వారివారమే ఇండియాదేశముయొక్క వాదనను వారలెలుపుచున్నారు.

రాజసమయల మూలము.

ఈ సమయమున హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునందొకటిగా జేరట హిందూదేశ చరిత్రమున నొక గొప్పసంగతిగా పరిగణింప బడునట్లు నిజము. యుద్ధము పూర్వముకాగానే వివిధ సంస్థానాధిపతులు మున్నుండ కృతజ్ఞతగాప వారంభించిరి. హిందూదేశమున గల 700 చుంకి సంస్థానాధిపతులు తమతమ శక్తిసామర్థ్యములతో వివిధరీతుల సహాయము చేయ వారంభించిరి. రంగమునకు యుద్ధము చేయునేగిన సంస్థానాధిపత్యులలో ప్రథమసింగుగా గొక 10 ఏండ్ల ఉదాత్త పాత్ర యుక్తమై పాల్గొనిన సింగు గారు రాజభక్తి ప్రభుత్వము చేత సహాయము రంగమున యుద్ధము జేసిరి. స్వంతముగా సైన్యముల తయారుచేసికొనుచున్న 27 పెద్ద పెద్ద సంస్థానాధిపత్యుల లాసైన్యముల రాజసేన కల్పించిరి. తక్కిన ముఖ్యులగుచే తమ శక్తితోలది ధన సహాయముచేసిరి. ముగ్గురు సంస్థానాధిపత్యులు బొంబేలో, బొంబేలోనివారలను బహుమతి చేసిరి. ఒక ముఖ్యుడు తన సైన్యముల పంపుచున్న సమయమునకు కొంతసేపు నగలను గూడ యుద్ధమునకై యిచ్చుకొనెను. స్వదేశాభిమాన నిధులన్నియు బయటపెట్టినవి. సేనాశ్రయ దొరతనమువారు తమ సైన్యమునందు యుద్ధమునమిత్రము ఇండియా దొరతనమువారి కిచ్చి చేసిరి. టిబెటుదేశపు తాలా లామాగారు 1000 నైవిషుల నప్పించిరి. అంతియకాక దేశపూజ లండనును బ్రిటిషు దిగ్విజయము కొరకు దైవప్రార్థన జేయుచున్నారని లామాగారు తెలియజేసిరి.

జవాబిప్రాయము.

రాజభక్తిని జూపించుచు, సహాయము జేయునరుదు రాజభక్తినిగారి కనేకములు తంతివాస్తవము నచ్చినవి. జాతియత భేదములనేక అన్ని జాతుల వారివద్దనుండియు మతములవారించుండియు, ధర్మపులవద్దనుండియు ధనసహాయము చేసెద మనియూ, లేక స్వయంగా యుద్ధమునకు బోయెదమనియూ, లేక ఇంకేదయైన సహాయము చేసెదమనియొవివిధరీతుల వివిధ పద్ధతులనుండి తనకేలు తంతివాస్తవము రాజభక్తినిగారి దగ్గరకు వచ్చెను. ఇండియా దేశపు సమస్త ప్రజల నుండియు వచ్చినరాజభక్తి పూతములకు నీకంతివాస్తవముల సామ్రాజ్యమున నిర్మాణసభలో నొక ప్రాంతపును ఉపపాదనమునై ప్రాంతపులందఱును చక్రవర్తిగారియెడ దృఢమైన విశ్వాసమును రాజభక్తిని గలిగి యున్నారనియు, ఇండియా దొరతనమువారి కేవలము సహాయము చేయుచున్నారనియు తిర్మానించబడినది. ఇట్టివి బ్రిటిషువారికి చేసిన సైన్య సహాయముగా కవలయునంత ధన సహాయము గూడ చేసి సామ్రాజ్యమునందు భారతీయ వ్యక్తిత్వమున సాపించుటకు హిందూదేశమునందు సిద్ధముగా నున్నదనియు వారు తిర్మానించినారు.

యుద్ధము జరుగుచుండిన కొలదియు వినుకక హిందూదేశము అటులనే ధనసహాయము చేయుచున్నారు. ఇంకను నైవిషులు రంగమునకు వచ్చుచునే యున్నారు. ముఖ్యముగూడ యుద్ధమునకు వచ్చుచునే యున్నారు.

"లావట్టి" అనుపేర స్వదేశ సంస్థానాధిపతులవలన నొక ఆనుప్రతి ఒడయును, "మెద్రాను" అనుపేర మద్రాసు యుద్ధాధిపతి నొక ఆనుప్రతి ఒడయును "బెంగాలి" అనుపేర బంగాలా వారివలన నొక ఆనుప్రతి ఒడయును దొరతనమువారికి బహుమానము చేయబడినవి యుద్ధవిషయములో దొరతనమువారు వారి ప్రముఖులను విచ్చిన ఖర్చు చేయగలండుటకు మొహము సహారాజుగారు 50 లక్షల రూపాయల విరాళము నొసగిరి. మొదలగు నైవిషులు గారు 60 లక్షల రూపాయల విరాళము నొసగిరి. అంబులెన్న నాకాదేశమున, ఆకాశియానముల దేశమున సింధియా మహారాజుగా నొసగిరి. తక్కినవారల నేక నిధులలోధనము నుంచిరి. ఇండియా దేశములోనే గాక కరీబ్,

బ్రాహ్మీను అధికారులు సమితియొక్క ధన సహాయము జేసిరి. లాలాలామాగారు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో జనరలు బోధాగారు విజయనగరము కని. వెంటనే దేశమునంతయును బ్రిటిషువలకములతో నలంకరించిరి.

కాంగ్రెసు అభిప్రాయములు.

బ్రిటిషు దొరతనమువారివలన స్వయముగా పరివారింపబడిన ప్రత్యేకములతోగూడ రాజభక్తి ప్రకటననీయుగానే యున్నది. క్రిందటి సంవత్సరము అఖిలభారతసమావేశ సమయమున అభ్యుదయ సర్ ఎస్. పి. సింహాగారు పార్లమెంట్ వ్యాసమున నిటుల జెప్పిరి. "స్వచ్ఛమైన, స్వతంత్రము కొరకును యుద్ధముచేయుచున్న యిండియాను ఇంగ్లాండుయొక్క ధైర్యమునకు సోపకారమునకు మేలు ఇంగ్లాండుదేశమునకు వార భాదమును గలిగి యున్నాము. ఇట్టి సమయములో మాత్రమే దేశముతో భుజముగలపి రంగమున యుద్ధముచేయు తుస్థిచినపుడు సామ్రాజ్యమునందలి ఇతర దేశములవారికి యనమించుకయు తీసిపోనందులకు మన మొత్తము గర్వింపవలసి యున్నది."

భారతపాత్రము సమావేశము వ్యవస్థాపకసమితియగుచు, దొరతనమువారు చేసిన పనుల కన్ని యానదికరముగా విమర్శన చేయుచుండును. అధ్యక్షులు గారి యా పలుకులను, రాజభక్తిని తెలుపుచు చేసిన తిర్మానమును హిందూదేశమునందలి జనల యందలి యభిప్రాయమును తెలియజేయుచున్నవని నిర్ణయముగా జెప్పినప్పుడు. "ఇండియా పత్రిక."

దొరతనమువారు విరుగులొచ్చుట.

ప్రజలు అభినందించుట.

భక్తిపూర్వకముగా ప్రతిధ్వనులతో రాజేంద్రుల కంకట కృష్ణయ్య తంతులుగానొకరు. వీరు త్రవ్వకంజులు విడి విడి; పరిక్షించినను నేనావృత్తి పలంబించక కేవలము ఒకొకర పోలింపలే యున్నారు. చాలకాలమునుండి గంజాంజిల్లాలో ద్వనకు వైస్రెసిడెంటుగానుండి మహాకారములు చేయుటచే గవర్నరు మెంటువారీయనకు రావులవాద్దకు విడిద మొసంగిరి. ఊరిలో నున్న పెద్దమనుష్యులు ఉద్యోగమును 50 చుంకి 5 తేజవి వీరి కిచ్చిందింజిరి. జయంతివేంకన్న పంతులు గారు. కర్నూరుపువేలతో వీరి కలంకరించిరి. ఒక విశేషమగు.

ప్రస్తుత యుద్ధము.

కవచముల దాసుల యుద్ధయోగము

తుపాకులతో యుద్ధముచేయుట ఆరంభమెంతవారతదాసుల యుద్ధయోగము తమ దేవు, సాధారణమైన పూర్వీక తుపాకులను వదలిన నుండవచ్చును అప్పటికి వామకలో నున్న కవచముల దాసుల ఇనుపరేష ఆగి యుండలేదు. శత్రువు యొక్క తుపాకీదెబ్బకు గతముగా కాల్చి బలము కేరిధమైన సాయగ్ని తలంపెను. రంగులచే భౌతిక గణితములు విడిచిపెట్టెను. ఉన్నటులు ధరించుచు, తుప్పును, చెల్లు ఉట్టులు మొదలగు వారి ప్రకృతి దాగియుండియు నైవిషులను చెదర్చియు, ఇట్టి యుద్ధముల రక్షించుకొనుచుండినారు.

కాని నూతనకీరముల ఘోరముల రాగలేక యుద్ధపు కంధకములలో నున్న నైవిషుల రక్షణమున కొక కొక కవచమును నిర్మించినారు. తరువాత కాలిబలము యొక్క వాతకముల కిగింప, నైవిషులకు దాసుల విచ్చుట పూర్వంభించినారు.

కొన్ని దేశములలో ప్రత్యేక నైవిషుల కొట్టొక్క దాసు చొప్పున నిచ్చినారు; వాడు దానిని ఉపకర్తవ్యములను తన కనకరమైనట్లును ముఠాగించుచు, కంధకము నుండర నుండు ముల్లతీగను ద్రెంక నియోగింపబడు నైవిషుల దండును కాపాడు దాసులతోన్నిగలవు; అది కొంచెము పెద్దవిగను చక్రములమీద నడచుననియే యుండును. ఇటువంటి వానినే సాధారణ నైవిషులకుగూడ నిచ్చెదరు; దాసుయొక్క పరిమితినిబట్టి దానిసామ్రాజ్యమున నైవిషుసంఖ్య యుండును. దానిని నులభముగ నెట్టి ప్లమునైనను వదల పిండును ఇదియొక్క నడచు చిన్న దుగ్గముని జెప్పవచ్చును. ఇది అభేద్యముగాదు; అయినచే మిక్కిలి అపయోగకరముగ నున్నది. ఇది యందంతగ లాభకరముగ లేదని యభిప్రాయము గలదు; ఇట్టి వానినెన్నిటి నోరపియారా నుండి జర్మనీనా రాక్రిమియావారకు ప్రత్యేక నైవిషు దుపయోగించు దాసు చిన్నదగుటచేత శత్రువుల కంతిగ గానరాదు; కానవచ్చును తుపాకీగండు దెబ్బచే యిది గురి యగును. పెద్దదాసులు స్వప్రయోగ దెలియుటచేత ఫిరంగులచే నవి చేర్చబడును. అంతియే గాక శత్రువు ఎదురు కొనునప్పుడు పెద్దదాసు వారివలెను యుద్ధసమయము. ఏలానైన దాసు కవచముల యుద్ధయోగము ఈ నూతన యుద్ధతంత్రమును హాస్యాస్పదముగాక పక్షా విషయ మగుట సంభవము. ఒక విశేషమగు.

[illegible]

యందుకు సంకల్ప శక్తి కరము. మైనదల భూములలో మొదట లాభమునప్పుడు వేయవలసిన దని యును విదవ ఏ కొలది భాగములలోనో ప్రత్యేకముగా ప్రయోగవద్దను లవలంబించవలసిన దనియు నిశ్చయించుట మిక్కిలి బాగుగా నున్నది. ఈ స్వల్ప ప్రయోగములైనను వాగించుటకు ప్రస్తుతము వీలులేదని కోర్టువారు మొత్తముమీద తీర్మానించినారు. కొన్ని జమీదారీలలో ద్రవ్యము లేదు. కొన్నిటిలో భూములు సత్తలకు లోబడి యున్నవి. మరికొన్నిటిలో ఇతిరావసరములు హెచ్చుగా నున్నవి. అందుచేత ఎచ్చటచో వ్యవసాయభివృద్ధి మార్గము ఎక్కినగా వట్టుటకు అనుకూలములు లేవు. అంతేకాక కోర్టువారు యభిప్రాయమును బట్టి ప్రత్యేకముగా వ్యవసాయంబు తుని వారు నియోగించుటయు ఉపయోగకరము కాదు. అందు రాజధానిలో ఈ సమస్య అకొనకు ప్రయోగము చేయుటలోనే కాలము నష్టములు పోవును. అందు బట్టెర్పులకే ఉన్న డబ్బు వ్యయపడును. ఇదియంతయు సంగీరింపలేదని కోర్టువారు చేయు మరయొక సలహాయ చక్కనిదే యగును. స్థానికముగా ఆ యాజమీదారికి త్రేవరివారికు నొకటి సూచించుట చేసిన నేర్పరచుటయు తమవట. ఆ కడకి దగినవారు ప్రస్తుతము లేరట. వ్యవసాయ శాఖాధికారిగారు కోయంబు మ్మారు కళాశాలలో తగినవాని సిద్ధముచేసి యిత్తురట! ఇతరర కల్లుము భావమును చక్కగనే దోచుచున్నవి. కాని ఫలము మూలము ఏమియు లేనట్లేదా చెప్పవలయును. అందుచేత నిమిషమును దీరించి చూడగా ప్రభుత్వమువారి సలహా యొక్కటి యొక మూలకు కాన్పించినది. మైనదల జమీందారులకు వ్యవసాయమున నభివృద్ధిము కలిగించవలయునట. ప్రభుత్వము వారి దృష్టి పథమునే యింకను విరివియుగా ఇంకను తుగా పరిశీలనక నోరులే యని చింతిలుచున్నాము. నిజముగా కిల జమీదారు జమీదారీలలో వ్యవసాయ మభివృద్ధి కావలయునని యెడల వారికి వ్యవసాయమున నభివృద్ధిము మూలమే కాక అభిరుచి కూడ పుట్టించవలయును. ఈ యభిరుచి వాకి వ్యవసాయ విద్యవారి శిక్షణలో నొక భాగముగా నేర్పరచుటల పుట్టజాలదు. ఈ సంగతిని కోర్టువారును ప్రభుత్వమువారును కోర్టు ఆఫ్ వార్డుసు సలహా సంఘమువారును గమనింపవలయునని కోరుచున్నాము. వ్యవసాయవిద్య జమీదారులకు నేర్పటవలసిన కొంతవరకు వాకి స్వకాయకప్రతి నెడల నొరవము కలిగి సామాన్యముగా మనలక్ష్య పుత్రులలో గానవచ్చు దంభకారవ మదృశ్యము గానవచ్చుననియు నమ్ముచున్నాము.

ఫేబర్వేరుగారు-దేశీయ మహాసభ.

మన ఇండియా కార్యదర్శి ఫేబర్వేరుగారు ఇటీవల మన హైందవభూమి అగ్గసామ్రాజ్యమునకు జేసిన సేవను వర్ణించుచు మొక ప్రకటనను వెలువరచిరి. అందుగా కొంతభాగమును చూటకు మనకు తిండ్రినొర్ర నిచ్చెను గాని ముఖ్యతమ భాగమును వదలిపెట్టెనని మా యభిప్రాయము. నేటిదిన మాప్రకటనయొక్క భావంతరీకరణము మరియొకచోట ప్రచురించుచున్నారము. అందుగా తుదిపేరా గమనింపదగి యున్నది. దేశీయ మహాసభ అనధికారసభ యట! అచ్చట చేరుకొన్నట్లు సామాన్యముగా ప్రభుత్వపు చర్యలను పట్టనిమర్శకు సాత్రమునర్తురట. అట్టి పథలో సింహగారు కడచిన సంవత్సరము హైందవభూమి యొక్క అవ్యాజ రాజభక్తిని సూచించు వాక్యము

లను బట్టినప్పుడు విశ్వాసమును జూపియుండుట హైందవ ప్రజలకు ముప్పదిరెండుకోట్ల యొక్కయు మౌనపురాక భావప్రకటనగా అంగీకరింపవచ్చునట! ఇట్టి యంగీకారమును ఫేబర్వేరు ప్రభుత్వము సూచించినందులకు హైందవభూమి యంతయు కృతజ్ఞతాబద్ధమై యుండగలను. వారు విద్యావంతుల యెడల కనుకరచిం గారవమునకును మేము కృతజ్ఞులను తెలియజేయక తప్పదు. విద్యావంతులకును దేశీయ మహాసభకును నేను ఫేబర్వేరుగా రిచ్చిన స్థానశాంపము మిక్కిలి న్యాయమూత మనుటకు సరిదియ ను లేదు. ఈ న్యాయమూత శాంపమును పంపాదించుటకే యంతకాలము వట్టినది. ఫేబర్వేరుగారును వారి పదవికి నిక రామునివారును ఏప్రిల్ పథమును మార్చక యిప్పటికినే హైందవ ప్రజాప్రతినిధుల యెడల ఆదరా చూపుదులేని అధిక కాలముననే హైందవసంస్థలకు ఉచితప్రతినిధులు చేకూరి హైందవుల సామ్రాజ్యభక్తి, నేడేయ వ్యాజమై సామ్రాజ్యమై ప్రకాశించుచున్నటువంటిది, ముందునకు వేయిరెల్లజలవ తరమై అగ్గసామ్రాజ్య సంతోషణకు పెట్టినదయై పరిణమింప గలదు. ముప్పది యొట్టిన్నరకోటి ప్రాచీన నాగరాజప్రజలలో గల యపారత క్రిమిగమనించి బ్రటిషు ప్రభువులు వినియోగించు కొందురుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

న్యాయాధిపతి ధరావతు.

ధరావతు కట్టుమని కోరుటకుముందు “న్యాయాధిపతి” పత్రికను దొరతనము వారు మందలించలేదను సంగతి సరికాదని నేను మాకు తెలియవచ్చుచున్నది. తత్ప్రతినిధు. దొరతనమువారు మూలములు దిద్దించియుండిరి. గవర్నరుగారు స్వకాయముగ యుత్తరము వాసి మందలించి యుండిరి. దీనికి ఆశీర్వాదముగా లేమి సమాధానము చెప్పుదురో చూడవలసి యున్నది.

తిరువల్లి క్లౌడీ లంగరుభానా.

హైందవ భూమి ధర్మభూమి. అప్పుడులేనివాని కన్నులు తెట్టుట యా ఇద్దరినీవానికి కష్టమయ్యుటయు నీజేశమున పురాకారములు. ప్రభుత్వ లీపని విస్తరముగా జేయమని రనుటకు నేటికిని కొన్ని సంస్థానములలో గల శివారత్రి యభ్యాసములే సాక్షులు. ఈయభ్యాసము విగ్రహింప ప్రభుత్వమువారు ఇంతగా అనుకూలించలేదు కాక వారికిని కొంతవరకు తప్పింపకా వలకు విదర్శనములు లేకపోతేను. తిరువల్లి క్లౌడీగారి లంగరుభానా అందు కొక తాత్పర్యముగా వచ్చింది. ఇది లోలి ను కమిషనరు గారి యాజమాన్యమున నుండుట తెలియచున్నది. అచ్చట గలిగినవారిలకు అప్పుడు పెట్టుటకొక కంకురిని లిఖితరీతి సదాకర్తీకూడ ఇయ్యబడుచున్నది. ఇచ్చట భోజనము చేయుట 1915-16లో దామాషావూడ దినమునకు 44 రుకట చెబడియండి. దీనినకు 187 రుకట చెబడి మనస్సునకు రెండవార్థంబంత. లిఖితరీతి యియ్యబడింది. దినమునకు అత్యధికముగా దగ్గింపవలయునూడ పొందినాడు. దినమునకు రెండురెక్కయములు భోజన మందినవాని నలుగురుకు చెబడియన్నాడు. కడచిన సంవత్సరము ఈ ప్రతిష్ఠాపననై రు 5,041-7-9 లు వ్యయమైంది. ఈ ధర్మకార్యమున మా యాంధ్రపాఠశాలలోను పరిధులైన డి.కా.బహదూరుపి వరాంకుళము వాయుగా రెక్కవ క్రొత్తాకుపురై తనచేసింట్లు తెలియచున్నందులకు మరొక సంతోషించుచున్నాము.

స్త్రీలు - ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో నీ రాజధానియందు తేదిన వారి దామాషా మిక్కిలి తక్కువ యని మొర దిగగగా పెట్టవలసి యున్న సయమున గూడ ఈ కారమునందలి స్త్రీ కళాశాల అత్యధురీ ఫలములను కనుబరచి యుండుటకు

మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. తదుర్భాగ కార్యము పరీక్షకు పోగా అందులో ముగించుకున్న కృతార్థుల లయనాం. వీరిలో యిచ్చు మొదటితరగతి కృతార్థుల లయనాం. ఆయన నీ మాన్యునకు విశేషములు. ఎట్లెందు హైందవ కార్య కల్పకుడు కృతార్థులకు యుండుట కుభ ముచకము. ఈ సంవత్సరము లి. ఏ. మాడ ప్రారంభమగుచు విజయమును. విశ్వ విద్యావంతులవారు, కాకతాళ వ్యాజముగానో నురి యే రిరిసియూ, స్త్రీకరీక్షార్థులకైన నీ మాత్రము దయచూపి యుండుట ప్రశంసనీయము.

స్థానిక వార్తలు

దీపముల వేళ: - నేటిదినము సాంకలము 7.2 గంటలకు దీపములు వెలిగించబడును.

కాలనూన సిద్ధి: - నేటిదిన మధ్యాహ్నము 12.1 దిగ్గిం. అభిమాన్యము 88.1 దిగ్గిం.

మదరాసు లాకారేజీ: - జూలై 86 తేది 30 వారముకాదు లాకారేజీ తెరువబడును. సోమవారము నుండి యు యథాప్రకారముగా పాఠములు వ్యాకర్ణింపబడును.

కిచనరుప్రభుత్వము మరణము: - నిన్నటిదినమున ఉడగాను మహాజన సభ వారు కిచనరుప్రభుత్వము వారముగూర్చి విచారమున తెలుపుచు రాజకవర్గిని గురితెలిసి నిచ్చిరి.

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు: - ఇంగ్లీషు మెయిలు రేపాను నేటికొనిగచ్చు స్టీమరు 11 వ తేది ఆదివారము మధ్యాహ్నమునకు బొంబాయికి వచ్చునని తెలియచున్నది. 18 వ తేది ఉడయూన ఉడగానుగూ ఇంగ్లీషు మెయిలు రేపాను బటువాదా జేయబడును.

పుస్తకముల దొంగిలించుట: - వోరస్వామి గారులింగము, గోవిందు అను వాంలు వెనోల కంపెనీ కొన్ని పుస్తకములకు, కొంత సామానును వోరస్వామి కలన మూడేసి మాసములు కిక్కిరింపబడిరి. వోరస్వామి అనువానికి రివెన్యూ కొట్టబడినది. వీరు : లుకు గా కంపెనీలో విచారముచుండిరి.

కలిదోయకు పోవు ఇంగ్లీషులవారు: - జూలై 11 వ తేది ఆదివారముకాదు మధ్యాహ్నము బొంబాయి విజయము.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష: - రు.లూరు ఎ. ఇ. ఎల్. ఎమ్. కాలేజీలో ఈసంవత్సరము ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో 21 మంది జనుముండిరి.

రూస్సెలు గొర్రెల యెరు: - ప్రాగెగివ్ పక్షివాదుల పథలో రాబట్టుగాక అప్రకృతముగాయిండి రూస్సెలు గారు గొర్రెలములని నిర్ధారణము చేసిరి.

పూవుల నేరట: - ఒక వాయువు స్త్రీ కల్లికోలలో చెరుకున్నవద్ద వోరస్వామి పూవుల నేరయిందగా కాలము వారి క్రింద నొక రామునివదలి తలపగిలి తెటకే మృత్యువొందెను.

ఒడ్డుకు కొట్టికేయటం: - మంగళవారము సాయంత్రము బొంబాయి ఇంజనీర్మెంటువై 40 ఎండ్ల వ్యాజము గల పోర్టీలాని కేసును పరీక్షించెను. మరొకరిన వారకైనదియు నింక పోల్చబడలేదు కేరము మార్గముగాన్నది.

పూవాయందు కృత్రిమవ్యాధిని గృహమునించు మేరీ లాక్ అనువామ ఇంజనీర్మెంటు మాట్లాడుచు ఆకస్మికముగా క్రిందబడి చనిపోయెను. మృదయరీగములన ఆమె మరణించెనని తెలియచున్నది. ఆమె 16 సంవత్సరముల పిల్ల.

ప్రాచుంబర్యము వ్యాపారాధికారి: - వ్యాపారంబర్యము వ్యాపారాధికారి కడను మిగుల అగౌరవ ముచేసిన కొవిమోహన్ దాసు గారు వారతనమువారికి తెలియజేసిరి. ఇవరలో ఆ వ్యాపారాధికారివై నొక వ్యాపారాధికారి గూడ ఇట్టి నేరమునే తెలిపియుండెను. అందును సూర్య తగిన విచారణ జరుగును.

ఐరోపా మహా సంక్రమము

వర్తను యుద్ధము : నాకోట జర్తనుల వశమగుట

సాకాయుద్ధము ఫలితములు : బాల్కన్ ద్వీప సంగతులు

జర్మనుచాన్సులరు ప్రగల్భములు : ప్రాణములండు, ఆకలిదప్పికలందు భయము లేకుండుట

రైటు దు ఏ జన్మి.

కిచెనరు ప్రభువు మరణము

సాకాయుద్ధము వార్తలు.

లండను జూన్ 7:—కిచెనరు ప్రభువు మరణమునకు ప్రాప్తమైన యుద్ధము గుండుచుండెను శ్రీబార్ని సాకాయుద్ధమునకు ప్రాప్తమైన యుద్ధమునకు తుదిసంప్రదించు కిచెనరు గారి గుణాధిక్యతను గాఢించెను. తాము తమరాష్ట్రమును పొందిన మహానష్టమును జేర్చుకొను శ్రీమంతుల మిత్రులందరికి కిచెనరు ప్రభువునొప్పిన నేతను తమ ప్రత్యుత్తరమున నుంచెను.

బ్రిటాను ఆస్ట్రీయన్ జనరలు బాఫరు నర్ విల్లియము రాబర్టుసను, జుల్యు గార్లకు నర్ విల్లియము రాబర్టుసను గార్లకు సాకాయుద్ధము తుది వార్తలు నడచెను.

ఇటలీ రాజ్యాంగసభ రోము: కిచెనరు ప్రభువును గూర్చి యాడుచు యాతని మరణమునకు ఇంగ్లాండు రాష్ట్రమును నమాన్యులను తీర్మానము నొకదాని ఇటలీ రాజ్యాంగసభ వాదించెను.

కిచెనరు ప్రభువు అంశమున శీతము.

లండను జూన్ 7:—సామ్రాజ్యవర్తక సంఘసభవారి ఇందునకు డిప్యూటీ ప్రభువుకుగ నుండెను. యుద్ధవిషయమున కిచెనరు ప్రభువు చీరున కొక యుత్తరమును వ్రాసియుండెను. ఆ ఉత్తరములలోని తొంతభాగము నీటిను కథ్యులకు చదివి వినిపించెను “అందు కనగొనవలసిన మనము విడువ నూడదు. ఉపకాంతి కలుగునంతదనుక మన కాయకత్తుల పని చేయ నలయును. నేజీకిన పనిలోడ నాకు తృప్తి కలదు. ఇంకను చేయలేకపోతిమని మనము గుండుచుంటిని. నేజీయు చుండిన కార్యములు ఇంకను ఉత్కృష్టములైనై యుండునక పోయినచో నామది విచారమునున్నది” అని ఈ లేఖయందు కిచెనరు ప్రభువు వ్రాసెను.

ఆంగ్లరంగమునకుండి తుంటివార్త.

లండను జూన్ 7:—కిచెనరు ప్రభువు మరణమునకు ప్రాప్తమైన యుద్ధమునకు విచారమునకుండెను. వీరి స్మరణము యుద్ధకార్యములకు మహుల పురికొల్పినదై యుండును. వీరు పూనిన కార్యము నెరవేరి చిరస్థాయికగు విజయము కలుగనంతదాక యుద్ధమును విడచునదిలేదని డగ్లసు పేరుగారు తుంటివార్త నుంచెను.

ప్రార్థన

కిచెనరు గారి యాత్మకాండీకి నెయ్యింపుకొను క్రైస్తవాలయమున 18వ తేదీ మధ్యాహ్నమున ప్రార్థన జరుగబడును. ఈ దైవాధానమునకు రాబర్టుసను విచ్చేయుదును.

బాల్కన్ గారి పొగడ్డ

లండను జూన్ 7:—సామ్రాజ్యవర్తక సంఘసభవారి విండున బాల్కన్ గారు కిచెనరు ప్రభువును కీర్తింప, మిగిలినందరి వారి దేశము లన్నిటియందు కిచెనరు ప్రభువు వత్సర్యులత ప్రాముఖ్యత గాఢించెను. జీవిత కాల వాంఛియు శ్రేయపడి కిచెనరు ప్రభువు నైతిక మహాసంగీతమును తయారుచేసెను. మిగిలినందరివారి తోపున యుద్ధమున పాటుపడిన యంత్రము సంకీర్ణము యున్నది. దేశసేవయును, దిగంతములగుట వ్యాపించు కీర్తినింది కిచెనరు ప్రభువు మరణించెను. క్షణిక తీర్తి మరణ ము మహావిరు డై కేటించెను బాల్కన్ కిచెనరు ప్రభువుని కీర్తింప.

జర్మనుల భావించుట

లండను జూన్ 7:—కిచెనరు ప్రభువు భారతీయ నేతల పుత్తి రాజుమొనర్చు ధీమాకాఫీ కాదు అని నైతికంగా నాకొకలనుక గునకు యుండెనని కిచెనరు గారిని భావించుచున్నది.

యెడమండ్రి పడవి.

ఎరికియలగునా?

లండను జూన్ 8:—యెడమండ్రి ప్రత్యక్షమునకు నీటిని యను నొకని ఏర్పరుపవలసినదని ప్రకటన చేయబడుచున్నది.

న్నది. లాయకు బార్ని గారి కీడవి నీయవలసినదని పలు సార్లు నూచించ బడినది. డెబ్బి ప్రభువు, చ్యూ గార్ల కీడవి నొసగుట యందలి మంచి చెడ్డలు చర్చింపబడినవి. యుద్ధమున త్రిత్య మిదివరకానే ప్రాచీనగారి కొనగ యత్నము జరిగినదని భృతపక్ష బడలేదు. వాగ్ల మెంటు సభ్యు నొకని ఈ పదవికి ఆస్తిత్వమునై నియోగించునని డెబ్బి క్రానికలు ప్రతిక వ్రాసెను.

ఉదకమండలము.

ఉదకమండలము వార్త 8:—కిచెనరు ప్రభువు దుర్మరణవార్త నన్నటిదము మధ్యాహ్నము కి గంటలకు వచ్చెను. తక్షణమే గొప్ప కట్టడముల నలంకరించుచున్న పతాకముల న్నియు భృత ప్రభువునకు సగ మెత్తున కట్టబడినది. ఈ ఉదయము అందఱును కేటలకు బయలుదేరు సమయము. కేటలకులను నిలుపుట కష్టమయ్యెను. కేటలకుల వ్రానా రండలును సమాజకమై ఈ ప్రాంతకు కేటలకునే కుక్కలను కొట్ట తొనకి దోచుటకు దీర్ఘానింది. ఈ సమాజకమైన నున్న వారిలో కిచెనరు ప్రభువు పరిచయమునంది.

ప్రతికాభిప్రాయము.

బొంబాయి వార్త 7:—కిచెనరు ప్రభువు ప్రభువు నైతికమగునక, రాజకీయ పుణ్యముగనున్న కాలమున అతని గుణగణము లన్నియు కర్ణించుచు పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. అతని నష్టము సామ్రాజ్యమునకు దుర్భరమే. అతని మరణము నొందినను మరణమునకు బూర్వము సామ్రాజ్యమునకు గాఢమైన నైతికదశమునుగూర్చి పోయినాడు.

ట్రెస్సు ఆఫ్ ఇండియా.

కిచెనరు ప్రభువు యొక్క గంభీర వాక్యములవలన నే సామ్రాజ్యము సంపూర్ణముగా యుద్ధసన్నద్ధమైనది. అతని కార్య పరిక్రమము, కృతార్థత, ఈ ప్రాంతమున, దేశభక్తియు, పావర్త్యత్యమును, అతని సహజగుణములకాని ప్రేరేపితములు కావు. దేశము నేర్పాటుచేసిన అతని మేధాబలము మేధాబలము. నైతికదశము నేర్పాటు చేయుటలో అతడు కృతార్థుడయ్యెను. ఈ విషయమున నతడు రష్యాకు పోవడంబని సగమయ్యుచుపోయిన విషయమే దీనికి ఉదాహరణము.

బొంబాయి క్రానికల్

కిచెనరు ప్రభువునకు సుయోచనా దీక్షకుడు లేదని యొప్పునకు తప్పదు. కాని అతడు మరణించినందువలన ఆంగ్ల దేశము యొక్క శక్తిసామర్థ్యము ప్రయోగముగా అడుగుంటునని చెప్పరాదు. సంపూర్ణజయమున కగత్యమైన ఏర్పాట్ల న్నియు కిచెనరు ప్రభువు చేసియే గలిగించెను.

ఎడ్యుకేటు.

సంపూర్ణ జయమునకు సిద్ధమగునట్లు ఏర్పాట్లు చేయుటకు చున్న ప్రస్తుత కాలమునందు ఆంగ్ల దేశము అట్టి మహాశక్తియుని గోల్పోవుట విచారకరము. జయము కగత్యమైన నైతికత ఏర్పాట్ల న్నియు అతడు చేసియే చనిపోవుట మంచియైనది.

బొంబాయిలో విచారము.

బొంబాయి జూన్ 8:—కిచెనరు ప్రభువు మరణమున కలిగిన విచారమున బొంబాయి నగరమున అన్ని చోట్లకు శ్రేణులు. కేటలకులకు సగమవరకై త్రిబడినవి. ఇట్లు చేయుట విచారనూచకము. ప్రార్థన విషయమై దొరతనమునా కే ప్రయత్నమును జేయించుచుండుటలేదు. కాని కేటలకులతోని మత్తులపు యావిషయము పాటుపడుచుంది.

రంగూనులో విచారము.

కిచెనరు గారి మరణసమాచారము రంగూను వాస్తవ్యుల విచార సాగరమున ముంచెను.

మైసూరు అధిక సభ.

కిచెనరు ప్రభువు ప్రశంస

మైసూరు జూన్ 9:—మైసూరు అధిక సభ ఈ దినము దివాన్ నర్ ఎం విశ్వేశ్వరయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది. మైసూరు యువరాజును సభనలంకరించి సంఘము నందు ప్రత్యేక సభ్యులుగా నుండిరి. కిచెనరు ప్రభువు దుర్మరణమునుగూర్చి చెప్పుచు విశ్వేశ్వరయ్యగారి యుద్ధవిషయము—రెండు సంవత్సరముల క్రిందట ఆంగ్ల దేశము యుద్ధములో దిగవలసిన సమయము వచ్చినప్పుడు కిచెనరు ప్రభువు ముఖ్యపురుషుడుగా నుండెను. వారు యాజమాన్యము సామ్రాజ్యమునకు గాఢమైన నైతికమును గూర్చుటయందే వినియోగించి ఖ్యాతినిచ్చెను. తమ శక్తిసామర్థ్యములతో 50 లక్షల నైతికమును గూర్చి కృతార్థులైరి. నేను వారితో కేటలకులయొక్క యుద్ధమును చూచుచు ముచ్చటించితిని. వారి విగ్రహమును, దృష్టియు వారిని చూచినవారి కవ్యరికిని బట్టకపోవు.

హైమ్ మెరు నాక.

లండను జూన్ 8:—ఈనాక టార్జెటో గొట్టబడ లేదని నాకాభిద్యోగల యభిప్రాయమై యున్నది. ఇంకను వాయు మండల పరిస్థితులు మాయాలు తీరునకు రాలేదు. హైమ్ మెరు నాక మునిగిపోయిన స్థానము, నిరంతరము గాయ బడుచున్నది. ఈనాక 20 నిమిషములలో క్షీణించిన కన్నులు వలె వదలితలచు. వెయ్యికి శ్రేయమును సమర్థియునండి తీయబడినది. కన్నులు ఫిజిరాల్డు గారి కశేటరము గురువారము వాడు వచ్చున.

రష్యావారి యభివందనము

లండను జూన్ 8:—ఉత్తరసమర్థియునందు జరిగిన సాకాయుద్ధమున బ్రిటిషువారికి గలిగిన నష్టమునకు తమ విచారమును వెలుపుచు, జయముగలిగింతులకు తమ అసందమును వెలిబుచ్చుచు సజకోశ గాన నర్ ఎడ్యుకేటు గారికి తుంటి వార్త నిచ్చిరి. ఈ యుద్ధమునలన బ్రిటిషువారి సమాధానిక పత్యము మరల నిర్ధారణము చేయబడినది. జర్మను సాకాదశము శక్తిపులయెడట నిలవలేక పోవుటయే దీనికి ముఖ్యమగు నిదర్శనము.

తమకుగలిగిన సంపూర్ణ జయమునకు బ్రిటిషు సాకాదశమువారి సభినందించుచు సజకోశ గా రిచ్చిరి తుంటివార్తకు మౌదము పూర్వక నడుకొర మిచ్చుచున్నావని గోగారు పత్రికాత్మర మిచ్చిరి. శక్తిపుల కెంతవద్దము కలిగినను వారు దానిని ప్రకటింపకుండిరి. ఈ మహాజయమునందు మిత్రులందరి వారందఱును భాగములని గ్రేగరని.

న్యూజీలండు గంభీర గారికిని, మలేషియా కమిషనరు గారికిని బోంబాయి గారికిని తుంటివార్తలు బంపిరి. మే 81 వ తేదీని “మలేషియా”, “న్యూజీలండు” అనుకొని యుద్ధ ఘోషము ధ్వజన నుండెనని వారు తెల్పిరి.

రీచ్ ప్లాగ్ సభ

ఫాస్టెలర్ ఉపవాసము.

డాక్టరు వాక్ డెత్తెక్ హోల్స్ గారు రీచ్ ప్లాగ్ సభయందు ప్రవచించుచు నిట్లు చెప్పిరి. “ప్రస్తుతము యూరపుండమున గాఢమైన మహా సంక్షోభమును తుదకుట్టించుట మన శిష్టమే కాని మనకుమారులుగానున్న దేశమున శక్తిపులయెడటయు నందు జూపుట లేదు. మనకు సంపూర్ణ జయము కలుగువరకు పోరును విడుదలగూడదు. శక్తిపుల కలుగజేయు ప్రాణ భయమునకు వాగుపంపు భూతిలకులకు పిశాచములకు ఆకలి దప్పలకు వెలసక మనము సంపూర్ణ విజయముకొలుకు జీవములకు ధారపోసెదము. కష్టములు తక్కువ కలుగుచుండును. గాని వానినిజూచి మనము భయపడగూడదు. ధైర్య సాహసములతో వానిని భరింపుదము. అధిక విషయమున మనము కడు మెలకువతో మెలగుచుండిన యెడల శక్తిపుల కలుగజేయుచున్న భయములన్నియు మాయమై పోవును.

వాక్ డెత్తెక్ హోల్స్ గారు ఇవలతకే నిరుత్సాహములై విసిగియున్న స్వదేశజనులను ప్రోత్సహించుటకై యిట్టి యువ వ్యాసము చేసిరి. జింక నీకి బయటకు ఆ దళమును నిశ్చయములై యున్నాడు ఇదివరకు వివిక వియలుగని అంతి: కల హమాలన్నియు మోత్వగారి యువ వ్యాసమున నూచింపబడినవి యూరపులలో యుద్ధమునకు జర్మనీయే కారణమనియు ప్రవక్తను అసంభావము మూష్యమనియు కరవత్రమును జర్మనీయును నీటికలై పోకపోయియున్నదని అతిదీ చెప్పియుండెను. మోత్వగారి యుద్ధవిషయము వాచిరి. కాని అందు ఎర్తరమును ప్రెజిడెంటును జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాకు జర్మనులు గోల్పోయిన అధి: పక్షములకు మూత్ర ముచూడెయిరి. బాలిక సమాధ్రమనందు తప్ప ఇంకెక్కడను జర్మను వర్తకపుటోడల లేరను వాస్తవవిషయమును వారు తోసివేసిరి.

సామాన్య వాణిజ్యసభ

సామాన్య వాణిజ్యసభ

సామాన్య వాణిజ్యసభ, మిత్రమండలి దేశములందు
వాణిజ్య సౌకర్యము లేర్పరచుటకు, తటస్థ దేశములయెడ
క్రమచర్య కలిగి యుండుటకు, శత్రుదేశ వ్యవహారము కఠిన
విబంధన లేర్పరచుటకు సామాన్య వాణిజ్యసభ వారు తీర్మా
నించిరి. వీరికి 4 గురు ఆక్షేపించిరి గాని తుదకు తీర్మానము
జయించెను.

ఈదినము మనకు మిత్రశత్రువులు లేవును మిత్రశత్రు
వులుగా నుండుటకు అసంభావ్యము; గనుక ఈ వాదము
నాధారము చేసికొని వానిపై కావలసిన సత్కర్మములు
చేయించి గాదని సర్. ఎ. మెక్ రాబర్టు గారవారి తీర్మానము
సరసిండుట బాగుగా నుండునని వారు నూచించిరి.

సామాన్య వాణిజ్యసభ

సామాన్య వాణిజ్యసభ, మిత్రమండలి దేశములందు
వాణిజ్య సౌకర్యము లేర్పరచుటకు, తటస్థ దేశములయెడ
క్రమచర్య కలిగి యుండుటకు, శత్రుదేశ వ్యవహారము కఠిన
విబంధన లేర్పరచుటకు సామాన్య వాణిజ్యసభ వారు తీర్మా
నించిరి. వీరికి 4 గురు ఆక్షేపించిరి గాని తుదకు తీర్మానము
జయించెను.

ఈదినము మనకు మిత్రశత్రువులు లేవును మిత్రశత్రు
వులుగా నుండుటకు అసంభావ్యము; గనుక ఈ వాదము
నాధారము చేసికొని వానిపై కావలసిన సత్కర్మములు
చేయించి గాదని సర్. ఎ. మెక్ రాబర్టు గారవారి తీర్మానము
సరసిండుట బాగుగా నుండునని వారు నూచించిరి.

సర్. ఇ. హార్టిల్లును.

లండను జూన్ 8:—హంటి విడియనాథ పంతులవారితో
గూడ సర్. ఇ. హార్టిల్లు గారు ఎలిఫెంటు ద్వీపమునకు వెళ్లుదురు.

భాష

“ప్రా” కోట గతి.

పేరు జూన్ 8:—నిన్నటి దినమున నిట్లా ప్రకటించ
బడినది. — మ్యూనుసి ఎడమకడ 804 వ గుట్టకడ ఫిరంగి
దళములు విజృంభించినవి. దోమంటు డామూపులకు వరుస
నందు చూ లాల్లాకు 1, 2 కుంట్ల కందకములపై తీరముగ
ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. మంగళవారమునాడు వో కోటకు
బట్టితిమని జర్మనులు నేడు ప్రకటించిరి. కాని ఈకోట నేటి
ఉదయము నాలుగుగంటలవరకును మామధీనమున నేయుండెను.
జర్మనుల ఫిరంగుల యధానడి యధికముగ నుండుటచే అప్పటి
నుండియు నీచుగమునుండి రావోకము చేయుటకు వీలులేక
యుండెను.

పంపూర్ణముగ వ్యవసరగుట.

పేరు జూన్ 8:—వో కోట పంపూర్ణముగ వ్యవసరమై
యున్నది. ఇటనుండి శత్రువుల గుట్టునుట్టుల గని వెట్టుటకు
తప్ప వేరే ప్రయోజనమేమియు దీనితలన కలుగలేదు. దీని
బట్టుకొనుటకు జర్మనులు అనేకములగు సేనల నవ్వనుండి గాని
వెన్నుట బట్టుట కినుమంతయేని అవకాశము లభ్యపడినది కాదు.

ఆంగ్లరంగ ముగియు.

లండను జూన్ 7:—జనరలు సర్ డెగ్లను పేగు గా
జిల్లు ప్రకటించిరి. — నేడును నిన్నటి రాత్రియును ఈప్రెగ్లను
తూర్పుతట్టున ఫిరంగుల నవ్వ ను గురిసినది. హాల్ గ్రామ కిక్కి
ములయందుండు మాద్రపు కందకంతులకు వెలసేనని నిన్న
టిదినమున బట్టుకొనినది. ఇతర స్థలములయందును, నేటి ఉద
యమున హాల్ గ్రామ భాగమున వానార్పనముట్టియువిధము
లైనవి. ఆస్ట్రేలియను సేనలు బోయి గిగ్ నెయరుకడనుండు
జర్మను కందకముల బొచ్చి, జర్మనుల కుట్టుల నవ్వముల గలి
గించి కొందర బంధించినవి. క్రిష్టితూర్పున ముట్టిడిబడి మేము
విజయమందితిమి.

తీవ్రముగు జర్మను ఎడింపు.

పేరు జూన్ 7:—ప్రాచ్య దొరతన మిట్లు ప్రకటించెను.
గతరాత్రున జర్మనులు వోదుగముపై బలమును సేనలతో
ముట్టిడి జరిపిరి. మామఫిరంగులు వారి కధికవ్యయము కలి
గించి వారిసేనలకు చెదరగొట్టినవి. హాల్లమును స్పీటరు ప్రాంత
నుందుండు మొదటికందకంతుపై తీవ్రముగ ఫిరంగులు
కాల్చబడినవి.

ఆర్థిక మహాసభ.

లండను జూన్ 8:—పాండు నగరమున జరుగబోవు సీ
సభకు తేనడానేత వాణిజ్య కాభివృద్ధి సర్ బార్డి ఫాస్టరు
గారు విచ్చేయుదునని నమ్మక కలదు.

రమ్య

రమ్యచక్రవర్తి సందేశము

వెట్రోగ్రామ జూన్ 8:—వోలియా, గెలిషియా,
బకోవిగా రంగములయందు ధైర్యకార్యములతో వోరాడి జను
లు సంపాదించిన నెరుకులకు తమకృతజ్ఞతను తెలిపి వారిసభిం
దియందు రమ్యచక్రవర్తి జనరల్ బ్రెస్నెవ్ నకు సందేశము
బంపెను. వారి శౌర్యకరాకృతియందు తమకు నమ్మక
ముగలదనియు, పంపూర్ణముగ కలుగునట్లు వారు సామర్థ్య
ముతో పోంగలరని తమ కాక కలదనియు చక్రవర్తి తెలియ
జేసెను.

రమ్యచక్రవర్తి ప్రకటన.

రమ్యచక్రవర్తి స్వాధీనముచేసికొనిన వస్తువులలో 49 వ
రానుమోటాయలను తెలిపినమున ఆ స్వేచ్ఛను దీపములును,
యద్ధరంగ గంటలమును, యద్ధరంగరణములను ముందు
గుండ్లకు గలవికరకటించబడినవి. ఎస్టింజ్ రంగమునందు
తురుములు విజృంభించగా సవ్యములు వారిని చూచుటకు
రావీయకుడ అపిచేసిరి. బాగాన్ మార్గమునకును హెన్ కిక్
జిల్లామందు తురుముల రక్షణసానములను సవ్యము సేనలు
పట్టికొనెను. సవ్యములు తురుముల కందకములకు ముట్ట
డించి అనేకసమయములను ఖర్చుపెట్టితిమి.

ప్రీమెంటు-రుమేనియా రంగము

సవ్యములచేడి యద్ధరంగములు.

వెట్రోగ్రామ జూన్ 7:—40 కేలమున నైరుతులు,
9 వందల ఉద్యోగులు, 77 ఫిరంగులు, 134 యంత్రపు ఫిరం
గులును, ఇంతవర కీరంగమున సవ్యముల కళమై వి.

ఇటలీ

ఆస్ట్రేలియముట్టుకల తొలగగొట్టుట

సోమ జూన్ 7:—మొనీస్సియా, పోసిగోయా, క్యాం
ప్రూలాలోయా, అప్పూనలార్న మున్నగు ప్రదేశముల ఆస్ట్రే
లియను సేనలు ఎదిరించి దట్టముగు నవ్వములతో వెనుకకు గొట్టు
బడినవి. క్యాంప్రూలాలోయాలో మే మాస్ట్రోనియను సేనల తిరుగ
ముట్టడించి, లోయలివరు వారదొలికిమి.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము

ఆంగ్లేయుల విజయము.

లండను జూన్ 7:—బ్రిగేడియరు జనరలు వాల్టె గా
జిల్లు రిపోర్టు చేసిరి. — శత్రుసేనలు వెనుకకు పారిపోవుచున్నవి.
మన సేనలు వాటిని వెంటదాముచు ప్రోకులను కైవలము
బట్టుకొనుచున్నవి. నెయివాలోని సేన తుక్వీలోమునాటి
రాత్రి బయటికివచ్చి విశేషముగ నవ్వముల కందెను. సేనాని
గాయపడి మా చేతికెక్కినది. ఈ యుద్ధములలో మారు కలిగిన
నవ్వములు చాల నవ్వములు.

జర్మనీ

జర్మనుల నవ్వములు.

లండను జూన్ 7:—ఇటీవలజరిగిన సామాన్యమున
600 మంది చచ్చినవియు, 4500 కనుకనుట లేదనియు, 1400
గాయపడిరినియు పరీక్షమున కిటనందు ఉజ్జాముపుట్టు
బడినదని కో వెనహెగరుకుండి తుతివార్త వచ్చెను.

జర్మను సాకాదళము.

లండను జూన్ 6:—జర్మను సాకాదళ మవ్యవస్థకు
తెలులకుపై తిరుగబడుచుండును గాని తెలులకుండి తట్టి
చుకొన నేరదని న్యాయముగ నిర్ణయిత్రిక వ్రాసెను.

బల్గేరియా

బల్గేరియా రాష్ట్రము.

ముట్టిడి యత్నము.

లండను జూన్ 6:—బల్గేరియా వారి కిటీవల టూర్టుకుల
యొద్దనుండి ఆధికముగ యుద్ధసాధన చేసినది. ముడిదోనియా
లో ముట్టిడి జనరల్ నీగార్బు మున్నేరించినది. ఈ మేనిములు
సోక్యుకుకుగ జేసికొననివ్యవస్థము కలదనుటచే సరిహ
ద్దున నుండి దక్షిణమునకు బల్గేరియా వారు సేనల కడచిరి
భారెట్టు విశేషము సేయిస్తూ ప్రతీకట వ్రాసెను.

పోలెండు

పోలెండులోని ప్రజలు

జర్మనుల అధికత్వము.

లండను జూన్ 6:—పోలెండులోని ప్రజలు తిండిలేక
చుటలకు మాడుచుండిరి. వీరి పోషణయనిమిత్తము ఆమెకనులు
కొన్ని కర్షకుల జర్మనులకు ముచ్చటయింది. పోలెండులోని
సేనలకు వేరొకవోటునుండి ఆహారపదార్థము తెట్టా కాగలవు.
అచటి యాహారపదార్థములైనవే ఇవి బ్రదుకదలయును.
అందుచే ఆమెకావారి నూచల మన్నింపజూచుని జర్మనీ
వారు తెలియజరిగిరి.

యద్ధరంగమున సాకాదళముడి మరింత బలపడినది.
ఇంగ్లాండును ముట్టడింతుమని జర్మనులు అబ్బుచుండిరి. పర్యంత
సాకాదళము విజృంభించి వారికి బోధపరచి ఆంగ్లేయుల సమ
దాగిపర్యాయము ప్రకటించెను.

బాల్కన్ గారు చెప్పినసంగతులు

లండను జూన్ 7:—సామాన్య వాణిజ్యసభయందు.
సాకాదళ సరిబంధమున ముట్టుకును జర్మనులు ప్రజ్వలించ
చేయుచుండిన వార్తలసత్కములనియు ఆంగ్లేయులు తెలియ
పరచిన యంశములు సర్వములనియు బాల్కన్ గారు నడిపిరి.
యద్ధవిజయములన ఆంగ్లేయులకు నికరముగు లాభములు కలి
గినవి. జర్మనుల వ్యవస్థ మునుపటికంటె చెడిపోయినది. ఇది
వరలోకంటె మన సాకాదళముడి ఇవ్వకు మరింత సమర్థులం
మైనది. వెనుకటికంటె ఇరువుడించిన విజయవిశ్వాస మిప్పుడు
దేశీయులకుండినను అందులకు తగినంతకారణము లేకపోలేదు.

అని వారు నడిపిరి.

జర్మనుల సేనాబలము.

లండను జూన్ 8:—యద్ధరంగమునకంటె ఇప్పుడు
జర్మను సేనాబలము తగ్గి యైనదని బాల్కన్ గారు నిన్న
చెప్పిన వాక్యములకు పరిపూర్ణముగా ప్రామాణ్యత నిచ్చు
చున్నది. ఉత్తర సముద్రమునందైనను, బాల్టిక్ సముద్రము
నందైనను ఇక చాలకాలము వారు ఓసికతో యుద్ధమున నిలు
వబాలరని బాల్కన్ గారు రసిరి.

కర్నలు ఫిజి రాల్లు.

కళేబర మొడుగు గొట్టుబడుట.

లండను జూన్ 7:—కర్నలు ఫిజి రాల్లుగారి కళేబరము
నిన్నది మొడుగు గొట్టి జేయబడినదని డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు
పత్రిక వ్రాసెను.

జపాను సేనాని మునుగుట.

లండను జూన్ 8:—క్వీన్ మేరీ నౌకయందలి ఉద్యో
గులలో జపాను సాకాదళవోద్యోగి యొకడు కలడు. ఈ కిడును
మనిసిపోయెను.

ఎగుమతి దిగుమతులు.

లండను జూన్ 7:—గతసంవత్సరము మే నెలలో
కంటె ఈ సంవత్సరపు మే నెలలో ఎగుమతులు 18, 405,
419 పానులను దిగుమతులు 12, 213, 686, పానులను ఆధి
కమున వర్తక సంఘమువారి కలన లేలయన్నది.

క్రొత్త యుద్ధ ఋణము.

లండను జూన్ 7:—అమెరికన్ ప్రభుత్వము, ఆరు
వదికోట్ల పానుల మాత్రన ఋణమున నున్న క్రిస్టోగ్ సభ
యామోదించెను. సాంఘికవాదులు వ్యతిరేకించిరి.

టెర్నిస్సిలింగ్ లో గారిపై వేరము

లండను జూన్ 8:—తర్జునుసంతకము చేసినది టెర్ని
స్సిలింగ్ లో గారిపై నేరముమోపబడి రిమాండు చేయబడినది.

One Gopi Mohun Das has submitted a memorial to the Governor complaining of rough treatment he alleged to have received at the hands of the Sub-Divisional Magistrate of Bramanbaria in Tipperah District. Some time ago a local Pleader lodged a complaint before the District Magistrate of Tipperah against the same Sub-Divisional Magistrate of Bramanbaria. The complaint is being indifferently considered.

THE GREAT WAR.

Mr. Balfour on Results of Naval Battle.

VAUX FORT FALLS INTO GERMANS' HANDS.

German Chancellor's Bombast: No Fear of Death, Nor Hunger.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Admiralty's Reports.

Mr. Balfour Replies to Critics.

LONDON, June 8.

Replying to criticisms of the Admiralty's first communique regarding the naval engagement, Mr. Balfour said to-day that Sir John Jellicoe's message of June 2nd was obviously incomplete, but the Admiralty decided to take the public into its confidence, and therefore issued it. The public recovered very soon from the unnecessary alarm, but he regretted that the fleet well knowing that they had inflicted a most severe blow on their opponents had been disappointed by the rather tragic tone of the papers. But if confidence in the Admiralty's honesty had been increased there would be nothing to regret. He did not doubt that the German losses were bigger than ours, but it was useless to argue about losses in the face of the German's rush to port as soon as a British battle fleet appeared.

The Results of The Battle.

The results of the battle had been to strengthen our blockade, to dispute the German dream of an invasion of Britain, and to confirm our command of the sea.

Mr. Balfour's Declaration.

Speaking at the luncheon of the Imperial Council of Commerce Mr. Balfour, referring to the sea-fight, declared that the source of German reports was tainted. We had told the whole truth. We had gained as the result of the battle substantial fruits. The German position was worse than before. Our blockade was more effective than previously, and the country was justified in having greater confidence and hope of triumph than ten days ago.

Japanese Commander Drowned.

It is officially announced that a Commander of the Japanese navy was among the officers lost on the "Queen Mary".

An American Comment.

LONDON, June 8th.—The "New York World" says that the German Navy occasionally assaults its jailer furiously. Nevertheless it remains in gaol.—("O. and M. Gazette.")

Unofficial Estimate of German Losses.

A telegram from Copenhagen states that the first unofficial estimate at Kiel of the German losses in the naval battle places them at 800 killed and 4,600 missing and 1,400 wounded.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 8.

The following telegram, dated the 6th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The true significance of the battle of Jutland is being appreciated at home and abroad. It is to be realised that the iron hold on Germany which the command of the sea makes possible is not only unbroken, but strengthened as a result of the recent battle. Both the French and Russian press regard German breach of the blockade or invasion of England as now impossible.

No Organised Fleet Effort Possible.

LONDON, June 8.

The papers are giving prominence to the statement by Mr. Balfour yesterday that the Germans were relatively now far more inferior than before the battle, and that he believed that neither in the North Sea nor the Baltic could they for many months make the kind of organised fleet effort which might have been in their power previously.

Russian Foreign Minister's Congratulations.

M. Sazonoff has telegraphed to Sir Edward Grey the lively admiration of the Russian Government for the valour of the British fleet in the North Sea, deploring its losses, but congratulating it on its victory, which has demonstrated afresh the naval superiority of Great Britain, as the German fleet was obliged to flee, not daring to engage the main British force. Sir E. Grey has replied warmly thanking M. Sazonoff for his congratulations on the victory of our gallant sailors, and adding that British lives were not lost in vain. "We knew how greatly the enemy fleet, whose losses have been deliberately concealed by Germany, suffered, and we rejoice to think that the action has contributed to the success of the common cause of the Allies."

Mr. Bonar Law's Telegram.

Mr. Bonar Law has telegraphed to the Governor of "New Zealand" and the High Commissioner of "Malaysia" respectively that battle cruisers "New Zealand" and "Malaysia" were in the thick of the battle on the 31st May, and again recording the gratitude of the motherland for their generosity in contributing such valuable units.

Message of Sympathy.

From French President.

LONDON, June 8.

President Poincaré has telegraphed to King George:—"The whole of France participates in the mourning of Britain and the British Empire." He pays a tribute to Lord Kitchener's eminent qualities. King George,

replying, refers to the cruel loss which he and the country have sustained and to Lord Kitchener's great services in the common cause.

Telegrams to the Chief of Staff.

Most sympathetic telegrams have also been exchanged between M. Briand and Mr. Asquith, General Joffre and Sir William Robertson and General Cadorna and Sir William Robertson.

Italian Chamber's Resolution.

ROME.—After paying warm tributes to Lord Kitchener, the Chamber passed a resolution of condolence with Britain.

One of Lord Kitchener's Last Messages.

Lord Desborough, presiding at the Imperial Council of Commerce luncheon, read what may be regarded as one of Lord Kitchener's last messages. It was contained in a letter to Lord Desborough regarding the war, in which Lord Kitchener wrote:—"We have to stick it out, and we have to do our very best until release comes. I only wish I could do more, or rather that what I do was better work."

A Message From the British Front.

General Sir Douglas Haig has telegraphed:—"The death of Lord Kitchener has caused the deepest regret in all ranks. His memory will remain with us as an incentive, and we shall not rest till we have brought his work to a culmination in enduring victory."

The Memorial Service.

The memorial service for Lord Kitchener will be held in St. Paul's at noon on June 13th. The King and Queen will attend.

Mr. Balfour's Eulogy.

Speaking at the luncheon of the Imperial Council of Commerce, Mr. Balfour said that Lord Kitchener was the most striking figure in all the allied countries. His life triumph was the creation of the vast military machine which was now prepared to do its share in the military labour of the Allies. He died as he would have wished, suddenly in the height of his fame and in the midst of the work he was doing for his country.

The "Hampshire" not Torpedoed.

Naval Man's View.

LONDON, June 8.

The naval authorities do not believe that the "Hampshire" was torpedoed. The weather was too strong and the scene of disaster is always well patrolled. It is stated in Kirkwell that the "Hampshire" sank in twenty minutes. A number of bodies have been recovered. Colonel Fitzgerald's body is expected to arrive at Thurso to-day for conveyance southward.

Successor to Lord Kitchener.

Probable Names.

LONDON, June 8.

The Papers generally urge that a Civilian shall be appointed as successor to Lord Kitchener and the name of Mr. Lloyd George is most frequently mentioned. Mr. Churchill and Lord Derby are also discussed. The report that Lord French has already been offered the post is not confirmed. The "Daily Chronicle" says that Mr. Asquith will probably appoint a member of the Commons.

Lord Kitchener's Death.

Bombay References.

BOMBAY, June 8.

The papers are filled with appreciative references to Lord Kitchener's career as soldier and statesman and point out that, though his loss is great, his great work of organising the fighting forces of the Empire is accomplished.

The "Times of India" says:—"The manner in which the whole Empire has responded to the great requirements of the war is in the main his work. The noble enthusiasm, the fervent patriotism, the ideal of self-sacrifice were spontaneous. Lord Kitchener was the master-mind which presided over the organisation of the wealth of service which that spirit prompted. His work in that regard is completed, and his departure for Russia on a semi-diplomatic mission gives us an almost uncanny reassurance on that point."

The "Bombay Chronicle" gives unstinted praise to Lord Kitchener's public service in every stage of his career, and says:—"That Lord Kitchener is irreplaceable is undeniable but that does not mean that Great Britain's effort in the war is going to collapse or that it will be carried out with any less efficiency or vigour. Fortunately, the most difficult and the most delicate part of the work he had already performed."

The "Advocate" says:—"He was a man with whom his country could ill dispense at this moment when the nation's final effort for the achievement of victory was going forward. But he leaves behind him an army organisation practically perfect for the great task to which it is committed."

Bombay in Mourning.

BOMBAY, June 8.

Flags were flown half mast throughout the city to-day in mourning for Lord Kitchener's death and the share

bazar was closed. The Provincial Government are taking no steps regarding memorial service, but the Cathedral Clergy are in communication with the Bishop prior to arranging one.

Imperial Council of Commerce.

LONDON, June 8.

The Imperial Council of Commerce has passed, with three dissentients, a resolution urging that arrangements should be made as early as possible for reciprocal preferential trading within the Empire and between the Empire and the Allies for favourable treatment of neutrals, and for restriction by tariffs and otherwise of trade relations with the enemies so as to make dumping or return to pre-war conditions impossible. Sir A. McRobert said that it would be unwise to legislate on the assumption that our friends and enemies to-day would be our friends and enemies to-morrow. He suggested that the motion should be modified in that respect.

It is believed that Sir George Foster, Canadian Minister of Commerce will attend the Economic Conference in Paris.

Sir E. Shackleton will accompany the Montevideo relief ship.

Trade Returns For May.

LONDON, June 8.

The Board of Trade returns for May show an increase in exports of £13,405,419 and in imports of £12,213,636 as compared with the figures for May last year.

Operations in E. Africa.

Further British Successes.

LONDON, June 8.

Brigadier-General Northey reports:—"The enemy are retreating. Our columns are in pursuit and are capturing prisoners and stores. The garrison of Namena broke out on Friday night, losing heavily. The Commandant was wounded and captured. Our losses in these operations have been very small."

FRANCE.

Latest French Report.

The Fate of Vaux.

LONDON, June 8.

PARIS.—Last night's communique said:—"Artillery was very active at Hill 304 on the left of the Meuse. Bombardment of our first and second lines between Douaumont and Dambloup on the right of the Meuse continued very violently. The Germans have announced to-day the capture of Fort Vaux on Tuesday evening. The Fort was still in our hands at four this morning, but since then communication with it has been impossible owing to the violence of the bombardment."

Powerful German Attack.

Repulsed with Heavy Loss to Enemy.

LONDON, June 8.

PARIS.—The afternoon's communique states that a powerful German attack last evening on Vaux Fort was repulsed in disorder with heavy loss by our machine-gun fire. There has been intense bombardment of our first line on Hartmannswelter.

Fort Vaux in Ruins.

LONDON, June 8.

PARIS.—A Semi-Official announcement issued here says:—"Fort Vaux is in ruins and is merely an observation post. Its capture has cost the enemy fearful losses and does not bring him nearer to taking Verdun."

Fighting on British Front.

Sir Douglas Haig's Latest Report.

LONDON, June 8.

To-night's communique from General Sir Douglas Haig says:—"There have been heavy reciprocal bombardments east of Ypres last night and to-day. The enemy yesterday captured our front line trenches in the ruins of the village of Hooge. His attacks on other portions of the line failed. Another small attack west of Hooge this morning was repulsed. The Australians during night entered German trenches east of Bois Grenier, inflicting loss and bringing back prisoners. We also made a successful raid east of Guinchy."

Russia.

The Russian Captures.

LONDON, June 8.

PETROGRAD.—Hitherto the total Russian captures on the Pripet-Rumanian front amount to forty thousand prisoners, nine hundred officers, seventy-seven guns and 134 machine guns.

Russian Victories.

Tsar's Congratulations.

LONDON, June 8.

PETROGRAD.—The Tsar has telegraphed to General Brusseloff his heartfelt gratitude to the troops for successes in Volynia, Galicia and Bukovina. The Tsar says he is watching with pride and satisfaction their bold deeds and is convinced they will fight till final and glorious victory is achieved.

The Survivors.

AMSTERDAM, June 8.

A Berlin telegram says that the Britishers saved in the battle off Jutland amount to two each from the "Queen Mary" and the "Indefatigable," and a total of 173 from the "Tipperary," the "Nestor," the "Nomad" and the "Turbulent."

PETROGRAD, June 8. The enemy has had practical demonstration of increase in our war material, says a "communique" describing the latest Russian victories. The fighting has strengthened our confidence that, with the development of this material, the enemy's fortified lines will be effectively destroyed. Brilliant results against the Austrians were achieved by only three days fighting, such were the valour and dash of the Russians, ending in dislodging the enemy from strongly fortified positions.

TELEGRAMS.

Numbers of the enemy's batteries were captured intact by the infantry. The desperation of the fighting is evidenced by a passage in the communique:—"Prudence prevents disclosing the names of the gallant regiments fighting, sometimes after the loss of all their officers, the names of brave Generals and officers killed and wounded or the identification of localities."

The news of General Brusseliff's success has been received with quiet satisfaction here. Though details regarding the localities are withheld, it is clear that the Austrian line has been pierced at several places, and as the 500 miles battle is still in its initial stages, a catastrophe for a considerable part of the Austrians is anticipated. From the number of prisoners, it is estimated that the Austrians losses in three days fighting amounted to 100,000. The superiority of the Russian gunfire is shown by the fact that the Austrians in the trenches were at many points too dazed to resist when the Russian infantry attacked.

The Austrians spent the winter in strengthening their defences, and often the Russian guns had to destroy fourteen rows of the thickest wire, as compared with line, which was the largest number last year.

AMSTERDAM, June 8th.—An Austrian "communique," admits withdrawal in the Lutsk sector before strongly superior forces. It speaks of no fewer than seven Russian attacks in the course of a day.

LONDON, June 9.

Yesterday's Austrian official communique admits that the Austrians opposed to the Russians at Okna, about twenty miles from the Roumanian frontier, have withdrawn from the first line, which is completely flattened out to a line already prepared three miles to the south. A Russian official communique shows that the Germans made unsuccessful attacks at Dwinsk and south eastward of Vilna. Those it is believed, were intended to relieve the pressure against the Austrians. (Pioneer's Cable.)

The "Daily Telegraph's" correspondent at Petrograd mentions Galician reports to the effect that the Austrians executed a whole series of formidable barriers one behind another, each faced by regular plantations of wire. Time will be required to hew a path through these obstacles. It is an open question whether the Russian advance is a plan concerted with the Allies or a reflex of the enemy's pressure at Verdun. On the Italian front nothing is known to justify inferences concerning the future. We shall do well not to speculate beyond the limits of official communication.—(Pioneer cable).

The "Times" correspondent at Petrograd contrasts the present conditions with those attending the Russian attempt to break the Austrian front in December. The Russians were then hampered by terrible mud, the undeveloped state of the available railways and insufficiency of artillery of the calibre required. The roads on the Galician border and in the adjacent Russian provinces are now completely dry, the railways have been vastly improved and extended and the deficiency in guns has been remedied. Moreover the offensive now extends along the front of all four armies under Brusiloff's command, whereas in December two armies were ordered to play a waiting part, while the other two attacked

Italy.

Violent Enemy Attacks Repulsed.
A Successful Counter-Attack

LONDON, June 8.

ROME.—The feature of the latest communique is that violent enemy attacks against Upper Vallarsa, Montespino, Posina valley, Campoulo valley and north-east of Asiago have all been repulsed with heavy enemy losses. In Campoulo we counter-attacked and drove the enemy to the end of the valley at the point of the bayonet.

Turkey.

TURKS' OFFENSIVE STOPPED.

A Russian communique confirms the latest great captures, to which it adds forty-nine French mortars, many telephones, search lights and field-kitchens, and huge quantities of arms, material and reservestores and munitions. It adds that the Russian artillery in Caucasus stopped an offensive by large Turkish forces in the direction of Erzurum, while in Hasekin district in the direction of Bagdad the Russians captured fortified Turkish positions, and cavalry attacked Turkish trenches, sabring several battalions there.

Germany.

Chancellor's Bombastic Speech.

LONDON, June 8.

Dr. Von Bethmann Hollweg, speaking in the Reichstag said:—"We desired to shorten the terrible suffering of Europe, but our enemies refused to recognise the war-map, which was now changed further in our favour. We must and shall fight till final victory. We do not fear death, devil nor hunger, the devil which our enemies wish to send our country. Privations exist, but we shall bear them, and our enemy's reckoning on our economic difficulties will prove deceptive."

Outside Comment on the Speech.

Everywhere outside Germany it is realised that the object of Dr. Von Bethmann Hollweg's bombastic speech was to hearten the war-weary public. Indeed the speech revealed hitherto undreamed of internal dissensions. He himself announced that Germany was flooded with pamphlets against Prussianism and Germany's forcing the war on Europe. The general comment is that Von Bethmann Hollweg, in gazing at the war-map, avoided looking at Erzerum, Trebizond, German East Africa and Germany's lost colonies. He also ignored the fact that there are still no German merchantmen on the sea except in the Baltic.

New War Credit.

LONDON, June 8.

The Reichstag has adopted the budget and new war credit of six hundred millions sterling. The socialists opposed it.

TELEGRAMS.

Germany and Polish Civilians.

LAHORE, June 8.

LONDON, June 8th.—Germany has rejected the conditions attached by America to the relief of Polish civilians, insisting that the army must live on the country.—("C. and M. Gazette.")

German Confessions.

LONDON, June 8.

A German Official announcement states that the battle cruiser "Lutzw" and the Cruiser "Rostock" sank while proceeding to harbour.

Greece.

Greece's Attitude.
Russian Press Demand.

LAHORE, June 8.

LONDON, June 7th.—The Russian press demands vigorous action to remind Greece of her duty towards the Entente. The "Bourse Gazette" advises King Constantine to leave Athens for a prolonged rest.—("C. and M. Gazette.")

Integrity of Greece not Jeopardised.

LONDON, June 8.

ATHENS.—Speaking in the Chamber, M. Skouloudis denied that a German invasion of Greece was pre-arranged. He declared that the frontier was forcibly crossed, but the action was purely military and did not jeopardise the integrity of the country.

Intended Bulgarian Offensive.

LAHORE, June 8.

LONDON, June 7th.—The "Giorno's" Bukharest correspondent states that Bulgaria has recently received much material from the Teutons and intends to start a resolute offensive in Macedonia. Being convinced that Roumania will not intervene, Bulgaria has sent troops from the frontier southward.—("C. and M. Gazette.")

United States.

Roosevelt the Man of the Hour.

LONDON, June 8.

Mr. Robins, presiding over the Progressives said that preparedness was the paramount issue and Mr. Roosevelt was the man of the hour.

Judge Hughes Likely Republican Candidate.

The prevailing opinion in Chicago is that the outcome will be the nomination of Judge Hughes of the Supreme Court as the Republican candidate. Mr. Hughes declines to discuss politics owing to his position.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy

SIMLA, June 8.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State, dated the 5th June:—

Fighting of a very severe nature continued without cessation southeast of Ypres during the 3rd, and the Germans succeeded in pushing through British defences to a depth of 700 yards in the direction of Zillaseke. But Canadian troops, counter-attacking with the utmost gallantry, drove the enemy from much of the ground he had gained. The enemy's losses have been severe. A squadron of British air-planes bombarded points of military importance.

The Battle at Verdun was resumed with renewed energy in the evening of the 3rd, when the enemy after very strong artillery preparation attempted to outflank Fort Vaux from southeast and a more powerful attack penetrated the ravine between the fort and Dambloup. But French counter-attack drove the enemy back. On the afternoon of the 4th Germans attacked the fort from northwest but this attack was also driven back.

Italians have prevented the Austrians from making headway, during the last four days the main Austrian attack being still east and west of Asiario.

Austrians report that the Russians brought artillery into play against the whole north-eastern frontier of Galicia specially on the Dniester, Lower Strypa and in Volhynia. The Austrians say that everywhere there are indications that infantry attacks are imminent.

The Russians repulsed a Turkish offensive in the direction of Erzingen, and have driven the Turks back west of Ravenduz, 80 miles east of Mosul.

SIMLA, June 8.

His Excellency the Viceroy has received the following telegram dated the 8th instant, from the Secretary of State:—

There is no material change in the situation in Lille. In the British front several small attacks had been repulsed. The British entered German trenches in five different places between Guinchy and Fanguishart. Mine warfare on both sides continues.

The 4% Government Loan.

SIMLA, June 8.

The terms of the new four per cent Conversion Loan are generally welcomed here on the ground of the opportunity they offer for converting old holdings of the Government of India three and three and a half per cent papers into four per cents. A rush to secure the ability to convert may not improbably take place therefore when the subscription lists are opened on the 14th instant as allotments are to be made according to priority of application and the total amount of the new loan bears only a very small proportion

tion to that of the older issues of Government papers in the hands of the public. Although taking conversion rights into account the new loan will bring in about four and one third cent its effect upon the price of the three and a half per cents appears to have been so far negligible, it not being to the advantage of the holder of the older issues of Government paper to part with it, at a time when there is a possibility of his obtaining the privilege of converting it into four per cents.

Calcutta.

A Bengalee Ambulancer's Heroism.

Referring to the statement about Havildar Profulla Sen of the Bengal Ambulance Corps who went to the firing line in the battle of Otepion and was since missing an Indian officer who has just returned from Mesopotamia writes:—"Prior to the detachment of Bengal Ambulance Corps being sent to the firing line it was arranged that Havildar Profulla Sen should remain in command at Amara and that Havildar Champati should lead the detachment for the firing line. This Profulla did not like at all and he abstained from all food and made a long representation to Colonel Nott who at last agreed to send him to the firing line where he and his mates achieved many a heroic deed as I have seen with my own eyes. They removed 1,700 wounded men from the field of Otepion. After the surrender of General Townshend's army Profulla changed a ten rupee note to me on 30th April as currency notes would be of no use at Bagdad or anywhere else in Turkey where he would be taken. The Turks treat their prisoners well and give them 12 annas for their pockets expenses.

Since the 1st June the Germans have been making desperate efforts to carry Fort Vaux in the Verdun front, launching battalion after battalion to the assault. Despite the support of their heavy artillery they are massacred again and again. On the 4th, and during the night, the attacks continued furiously, but the attempt to outflank the right and left both failed, and the struggle between the French garrison and the Germans installed in the north ditch, who attempted to penetrate into the work, ended in failure to the Germans to make the least advance.

The Austrians are pressing their attacks. The Italians repulsed very heavy attacks in Aidge, but had to give way before greatly superior forces east of Asiario on to line Canaglia valley.

The expected Russian offensive is now in full progress, extending from the Pripiet river to the Roumanian frontier. Russian artillery is demolishing enemy works. The Russians captured 13,000 prisoners besides guns and machine guns, and in many sectors achieved important successes.

Encounter with a Crocodile.

GAUHATI, June 8.

Mr. R. H. Ward of the Government telegraph station at Gauhati, had an exciting encounter to-day with a monster crocodile. After lodging of three rounds of Winchester repeater rifle 251 bore the animal lay apparently lifeless on the ground, but on Mr. Ward nearing the animal, he was unexpectedly attacked by the brute which knocked him down and then wriggled into the water. The animal was found an hour afterwards floating lifeless in the river and was procured. It measures 16 feet in length. Mr. Ward's injuries are slight.

Mysore.

Work Done in Industries and Agricultural Departments.

In the course of his speech in opening the Mysore Economic Conference to-day Sir M. Visweswaraya referred to various committees of conference and referred to the work undertaken by the departments of Industries, Commerce, Agriculture and Education. He said that a sandal oil factory had been started. The factory is expected to give appreciable revenue to the Government and it is reported that the experimental factory already set up will be capable from the next month of turning out oil valued at about Rs. 25,000 per month. A plant for soap factory has been ordered. At present very good soap is being prepared in the Indian Institute of Science. Its manufactures on commercial scale will become possible as soon as the machinery ordered is received and erected. Enquiries were in progress in connection with another cotton mill in Mysore and investigations for starting iron and steel manufacture are making hopeful progress. The Industries and Commerce Committee with the help of the department have been considering a variety of other great grasp of details and his great organising power. The whole British Empire to-day feels the loss of the great soldier and eminent administrator. I think it our duty to add our praise to his work and record, in silence our deep regret at the loss that the Empire has sustained by his death.

Mysore Economic Conference.

THE DEWAN'S REFERENCES TO LORD KITCHENER.

MYSORE, June 9.

The birthday session of the Mysore Economic Conference was opened to-day. Sir M. Visweswaraya, Dewan, presiding. His Highness the Yuvaraja of Mysore was present and took his seat as an extraordinary Member of the Council. Sir Visweswaraya in opening the proceedings referred to the death of Lord Kitchener. Sir Visweswaraya said:—"I believe that no important public meeting can be opened in any part of the British Empire at the present time without reference to the tragic death of Lord Kitchener during the critical time. Two years ago when great Britain was faced with great war he was the man of the hour. He threw himself heart and soul into the task of organising the resources of the Empire, against the enemy. He has succeeded in creating an army of five millions of soldiers. I had a long discussion with him on two occasions and no one who met him failed to be impressed by his great personality, by his great."

The English Mails per 'Caledonia' will leave Bombay on the afternoon of Sunday the 11th June.

కమ్మలాపుల వెదచల్లునది సువాసనద్రవ్య రాజము

ఆటోదిట్ బహారు (రిజిస్టరు)

ఆరోగ్యము, స్పెంట్ కలిపినదికాదు. ముగంధపుష్పముల రసము. నాలుగుదిండువులు చేరినదై తేలికైనది. ఎంత మనోహరముగనో యుండును. శేవతానియును కంఠతే నానందము గలిగించగలదు.

కల విన్న సీసా 1-కి	...	0-8-0
" మధ్యరేఖ " "	...	0-12-0
" వెడదీసీసా " "	...	2-0-0
ముగంధ కార్డు " "	...	0-1-0

వి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము.

సోలువిజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్స్ కంపెనీ,

నెం 115 శామూయేస్ నెయి, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజంట్లు:— మొహతా పురుషోత్తముగారి

126

నెం 29, నై నాలుగో గోడ, నాంకడిశునికోట, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసపరిల్లా

ఆవరణభృత రక్తములను జనించువాద్యములకు కీటకులంతటి చుండు. ముత్యపులను, ఉచ్చులను, గండములను తుండ్లను, వాతవృద్ధులను అన్ని విధములవలన గలగు నర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

నవావధిసారసపరిల్లా గుణ మియ్యట విశ్వంశమును, సహజమైన మధ్యరేఖను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి శావరసవోషములను, మలబద్ధకమును కార్మికులబద్ధమును నోవ్యలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాగోగ్యమును గలగ జేయును. 16 శావరసవోష కుండుటకు 4 బొట్టల బుడ్డిలగా అమ్ముటకు.

ప్రాప్తియరు:— పి. డి. సావంత. ౧౪౪. ఫనస్వాడి నం ౨ బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

తేలుమందు:— తేలు కాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలు కాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన చోటును మొదగునటులు చేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1-కి 8 ల.

వజ్రగుళికలు:—ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు నరపటుత్వము కారణములు లక్ష్మపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధియునునువలనను, జతంద్రియత్వమువలనగలుగును. వ్యభిచారము సుఖిరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట. 20 మాత్రలు గల డబ్బి 1-కి రు. 1-0-0. అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామోజిష్"ను యువయోగింపవలయును. దానినుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుక్క పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్ మెల్లుక చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునన్న గొట్టములనున్న త్రుక్క పట్టుకుండగను సుభ్రముగా నుంచును. ఈ కామోజిష్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబు బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడ క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజెంట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 25-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు

389

ఇంజనీరింగు వర్కు

తపాలపెట్టె నెం 558 రు. మదరాసు

(నై కామోజిష్ గోదావరము ఈ పత్రిక పేరుకూడ మదరాసున గోదయన్నాను.)

వైద్యవిద్య

దీనియంద మెండు వైద్యబోధన నిండియున్నది. 144 పుటలుగల పుస్తకము మీ యింటివద్ద ఏ కన్యకాకైనా ఉన్నచో ఖచ్చితముగాడ లేక మీకు యిప్పించేటట్లు వుంటే తీసికొనుటకు నిర్దుష్టమేదా? ఇదే ఒక పుస్తకమునకు వ్రాయును. రాజవైద్య వారాయణి కేశవదేవి, 188, 20, చీవాబాదర్ గోడ, మదరాసు.

ఇదిగో రు. 30,000 లు.

బహుమతులు.

అన్ని బహుమతులె, ఒక్కటియు కాళితేదు.

Rs. 30000 BEFORE YOU ALL PRIZES NO BLANK

గడచిన ఆరుమాసములలో 1,50,000 లు మా హేయిరాయిల్ పాంటియన్లు యే ఖచ్చితమైన ఉచితముగ సమీక్షాకు పంపివెట్టిరాను. ఇప్పుడు ప్రతీకమున 60,000 సీసాల వైస వత్స లాభమువలన, మా ఆయిల్ యొక్క ప్రభావమున వెల్లడిచేయుటకు, మా హేయి కాళితేదును నుండుటకు, బహుమతుల రూపము యిచ్చిచేయుచున్నాము. వైస చెప్పిన రు. 30,000 లును మా ముప్పైవేలకు అయేసా, మరోపి నూనెలకు కొనుగోటికి పంపివెట్టుచును.

పూర్వీ, కలెక్టరును మేజిస్ట్రేటును అగు యం. కె. డెబ్ గారిల్లు వ్రాయుచున్నారు:—

మాకుటుంబములో చాలమంది అయేసాను నెల వాడికారు. నిత్యమైన దాని సువాసనకు అమితముగ సంకల్పిచొందరి. తక్కిన నూనెలవలె యిది జిగురుపాగదు.

కలకత్తా హైకోర్టు జడ్జిగనుండి, శ్రీరంగవరసమిత్ర గారిల్లు వ్రాయుచున్నారు:—అయేసా చుందినువాసగల తలనూనె; చక్కని యువయోగకాణి. గుణమునకు గుణము, సువాసనకు సువాసన, శుభ్రమునకు శుభ్రము కలవు.

స్వారస్యము, పరిమళము, పవిత్రము.

స్వారస్యము కుమిళము, కుమిళమువిషయమై, జబ్బురదాగములనుంకియు లేక ఖనిజతైలములనుండియు శ్రోత్యకండియు తయారుచేయబడక చక్కని చుంకినూనె, అయేసా మొదలగు మెట్టుకలనువెంచి, మెదడును (చలనచేయు నూనెలనుండి తయారుచేయబడిన దని ప్రతీతి) గలగుతుండుకొనవలెను. అయేసాను వై సుఖిరేషములను వెల్లడిచేయ. ఖనిశ సీసా 1 కి రు. 1-0-0; 8 సీసాలు రు. 2-12-0; 6 సీసాలు రు. 5-4-0; 12 సీసాలు రు. 10-0-0.

మరోపి మేలైన సువాసనగల తలనూనె, వెంట్రుకలకు మెరుపునిచ్చి, వెంపు చేసి, దట్టమయిం తులనుచేయును. మెదటిలోని లోపముల దొలగించును. కల సీసా 1 కి రు. 0-8-0; 8 సీసాలు రు. 1-6-0, 6 సీసాలు రు. 2-10-0; 12 సీసాలు రు. 5-0-0.

బహుమతుల యితర నూనెలవలె, మా తలనూనెలను, వెద్దవెద్ద సీసాలగా కొంచెము పోసియుంచును; మా అయేసా సీసాకు 4 బొట్టలను మరోపి సీసాకు 2 బొట్టలను నికరముతలనూనె యుండి చక్కని తేనులో ప్యాకుచేయబడి యుండును.

ప్యాకింగు, పోస్టియములెత్తును.

ఈ తయారణమున, గోసేజి, ప్యాకింగులకుని ప్రత్యేకముచార్జి చేయును. అ. గ. అ. గ. కిట్టుకునే మీకు చేరును.

బహుమతి టిక్కెట్లు

ఒకబుడ్డి అయేసానునకో రెండు టిక్కెట్లును, ఒకబుడ్డి మరోపినునకో ఒక టిక్కెట్టును పంపబడును. ప్రకృతవారికలా టిక్కెట్టులలో సకల భాగమును పూర్తిచేసి మాకు ప్రింపునా, మిగత సకల టిక్కెట్టులను వారంద యందు కొనవలెను.

రు. 30,000 బహుమత్యముగా పంచివెట్టుట.

(1) ౭ మాత్రులి:— 24	టిక్కెట్టులవారలకు	రు. 7000
(2) 18	"	" 6000
(3) 12	"	" 5000
(4) 8	"	" 4000
(5) 6	"	" 3000
(6) 4	"	" 2500
(7) 2	"	" 1500
(8) 1	"	" 1000

మొత్తము రు. 30,000 లు

మీకు లభించునది?

కాస్తోక్రముగా, తయారు చేయబడి, సువాసనగల తలనూనె, మీకు పొండుట గాక రు. 80,000 బహుమతులలో భాగమును పొందుచున్నాడు. మా తలనూనె బాగుగా నమ్ముచువుటకున్న, దానియొక్క ఆధిక్యత జనలకు వెల్లడిచుటకును, ఈ బహుమతి యేర్పాటు చేయబడినది.

బహుమతు లెన్ని దినములవర కీయబడును?

ఈ రెండు తలనూనెలలో, ఒక్కొక్కటియు 60,000 బుడ్డు 5 మాసములలో అమ్ముడు పోగలవు. అప్పుడు దిండివాల్సివై యగుచుండుచేతి, యెంతకాల మీ బహుమతి లీయబడునో తెలియదు. కోరి వచ్చిబుడ్డు అమ్ముడు పోగానే, ఒక నెలలో నైనను బహుమతి యేర్పాటు నిలిపివేయబడును. ప్రతిరోజుగ తియొక్క పూర్తి మొత్తమును పర్యేక్షకతగలి టిక్కెట్టులవారలకు పంచివెట్టుటకు. ఒక్కరే టిక్కెట్టుల వా వ్రెనయెడల, బహుమతి మొత్తమువలె వారికే యొసంగబడును. బహుమతి భాగము కొరకయెడల తక్షణం మాతలనూనె తెప్పించుకొనును. ఆకాభంగము గాదు. ఈ బహుమతి మతియొసా విర్పాటు చేయబడదు. ఈకనుము మీకు పోగొట్టుకొనియెడల, మతిముకవయము కావరదు.

DATTIN & CO., Manufacturing Chemists,

POST BOX 141, CALCUTTA.

మీ కివసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుమువానలు, వంపులు వంపులుగ వంచ బడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇరుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల సలహా నాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిమ్ముటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:—

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్
తలపెట్టె నెం 553 రు,
389 మదరాసు.
(వై కామోజిన్ గోరనకల్లు ఈ కత్తిక పేరుపొడ నడచుచున్నది గొరుచున్నాడు.)

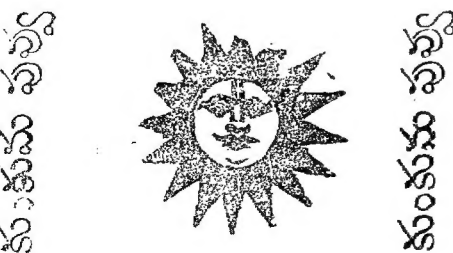
మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్

288 24 జనరల్ పీటర్సన్
మోటారు ఇంజనీర్స్ సొసైటీ, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రసాధనమును, నడుపువిధానమును, జోధనాభ్యాసముల గలవియును. ప్రత్యేక గమనిక:—
తొలుతనుండియును ఉచితముగవలయును, భోజనాదినములు ఏ ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతివెలప్రథమముగ క్లాసుప్రారంభ తరువాత, తరువాత వైద్యకరికి కేటాయించబడును. స్వల్ప సంఖ్యలో దీక్షింపబడును. మీ చేతులగారికి వ్రాసికోవలెను.

క్రొత్త గ్రంథములు.

విశ్వకర్మావళి— సవ్యరాంధ్రాధికారిగారు, దీనియందు స్వాతంత్ర్యసంధానాది ౧౦ విషయములు గలవు. ౧-౪-౦
డిటర్మినేషన్లు— సంస్కృతాంధ్రాధికారిగారు, సవ్యరాంధ్రాధికారిగారు, ౦-౪-౦
యోగవాసిష్ట రత్నములు— పాంధ్రాధికారిగారు, ౦-౪-౦
ప్రశ్నోత్తర రత్నములు— సంస్కృతాంధ్రాధికారిగారు, ౦-౪-౦
యోగము, ౦-౪-౦
పాతయోగ ప్రదీపిక— టీకా తాత్పర్యసహితము 3-౦-౦
యోగపాతం జలము— పాంధ్రాధికారిగారు, ౧-౦-౦
అభిజిత్ వైద్యశాస్త్రము— తొట్టివెద్యము, వచనము, 3-౦-౦
అభిజిత్ వైద్యము— సవ్యరాంధ్రాధికారిగారు, ౦-౧౨-౦
తీర్థశాస్త్ర మహావైభవము— సవ్యరాంధ్రాధికారిగారు, ౦-౪-౦
రాజయోగరత్నాకరము:— " ౨-౦-౦
ముఖవైఖరివిద్య:— " ౪-౪-౦
రోగారోగ్యవివేకము:— " ౦-౬-౦
భక్తిజయము:— కవచము, 3-౦-౦
లయనామ:— మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని వ్రాసేది.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరుకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపును కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎన్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులవారి ప్రక్రియలు.

"అందవృద్ధి, బూరకాళ్ల కత్తులు పరిహరి".

7 పూటలలో మంచిగుణము. నిర్భయమైనది. ఇంకా మేనావాతనోష్ణము, వాయువులు, వాపులు, నూతన నిలకడ కీళ్లనోష్ణము, తిమిరము, అంగుష్ఠ కటివాతములు, చిరకాలపు నడుమనోష్ణము మొదలగు వాట కమ్మక మిడియో? పుచ్చు కొనిన వెంటనే గుణము తెలియవచ్చును. వెల రూ. 8-8-0.

"సర్వమేహకుష్ట కుఠారము"

ఈ ఔషధము, మేహవైకల్యము, గజచర్మములు, కాళ్లచేతులు, ముక్కు, చెవులు, కండ్లు మొదలగు అంగములను తినివేసికొనుటకు, అద్వైతము, బిళ్లము, సవ్యాయి నంబంధముల కొలుకులు, వీటిను దివ్యావృత్తము. రక్తకుద్ధికి రాజువంటిది. 10 రోజులలో అపరిమితమైన గుణ మిచ్చును. 10 రోజులకు, వెల రూ. 5-0-0 5 రోజులకు వెల రూ. 3-0-0.

వైద్యులవారిచే గుణములేయవలె సామ్య వాతము కలదును.

ఈ వైద్యుల క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరుకును.

శ్రీత్యాగరాజశతకీరన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గమక, సంఖ్యాధానములతో కూడినది చక్కనివైదు రూ. 8-8-0

గ్రంథకర్త "ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల"

8/12, ఆలంగాట్రావెట్టేపేడి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్గొనుభయముపొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను ఆనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కఠినసాధ్యమును దృఢగ్రాహ్యమును ఆయుర్వేదవి ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జియు మీమే భరించుటవలెను. వెంటనే వ్రాసి యిడు. వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకవిగవా ఔషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

DIRECT IMPORTERS.

అశేక వి. పి. కంపెనీలవారు వాయు భరణము ప్రకటింపబడు యీ దిగుత వివరించిన ఔషధాధికారిగారు మిక్కిలి తక్కువ ధరలకు విక్రయింపబడును.
1 సింధు రాస్మోపు రూ. 1-14-0
2 బెనారీసు రూ. 2-4-0
3 డిటర్మినేషన్ రూ. 2-8-0
4 రైల్వే రెగ్యులేటరు 2-10-0
5 మనిక్యు చిన్నగడియారం
6 డిటర్మినేషన్ రూ. 4-8-0
7 డిటర్మినేషన్ రూ. 6-0-0
అదనం:- గాతా అండు కో 6, కత్తిక బజారుకోట్టు, మదరాసు

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము వచనముగును జీర్ణకోశము బాగు పడి రసప్రాపము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధము మానును. 25 మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0. అచ్చుతాంబూలు డిపో, 7, తిరువల్లిక్కేటి మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
శైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవలయు లేదు.
సిద్ధముయిన సంచికలు పి. పి. గా సంపుదుము
అయినవారు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(27) 145, కాండ్లపేడి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేదీ యావధ సందర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మ్యాటికల్

వర్కుస్

శేహములు, బిళ్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారమున సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికవై వ్రాయుడు. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రాపత్రికా కార్యాలయము.
బొంబాయి నెం 212, మదరాసు.

"ఆనంద" గ్రంథముల, తృప్తియగునుమును.
శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వచనము.

ఎటిన:— "భారత కల్పవృక్ష" అన్నట్లు ఇదియు వేదమునకు జగద్యుద్ధము. వేదమంత్రముకాదు. వేద వేదాంతములకంటె సభిక్తమైంది. ఇది యిండిసారము; సకలకాత్ర సర్వస్వము. రాష్ట్రోత్తముల యదాత్తచరిత్రములును, మహాద్వల మహాత్మ్య విశేషములును, కృష్ణుని పరిమళసౌభ్యవైభవములును నిందుగలవు. ఇంతేగాక యిందు వర్ణాశ్రమధర్మములును, ప్రకృతి నిర్మితధర్మములును, స్వామిభక్తి ధర్మములును ఆపద్ధర్మములును అన్నియు నిందుగలవు. పాంధ్రాధికారిగారు వ్రాయుచున్న మొదలగు సమస్త దర్శనములును గలవు. సమస్త పురుషార్థముల స్వరూపములును దత్తత్యాధనములును గలవు. ఇందలి యవాంతరభలా ఇన్నియు యిది చెప్పవలసికాదు.

కటములు చేర్చింపబడి యున్నవి.
కాళ్లతపు చందాదారులకు తివాళియిచ్చు సహా వెల
మొదటిసంపుట అదికర్మము 1-4-0
రెండవసంపుట " 1-4-0
మూడవసంపుట " సంపూర్ణము 1-8-0
నాలుగవసంపుట సభాధర్మము 1-8-0
అయిదవ సంపుట శాంతినిర్మము ప్రథమభాగం 1-4-0
ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,
ఆనందా ముద్రాలయధికారులు, మద్రాసు.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయుటకును తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేర్పాటుగములు యేర్పాటుచేయునో అది చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంతములు తెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించుటకును మొట్టమొదటవద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి వంతుచును, అందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.
తిరిగివ్రాము జూలై నెల 16 తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 31 వ తేది గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తావోసంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికోవచ్చు.
(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.